

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1968. május 28.

bb 1. román, iraki kiállítás budapesti, magyar művészek
tárlata svájcban, angliában, jugoszláviában

i tf/gg-lm sr

1968. május 28.

sokrétű kiállítási programot bonyolít le a következő he-
tekben - külföldi művészek munkáinak magyarországi, hazai alkotók
anyagának külföldi bemutatásával - a kulturális kapcsolatok
intézete.

május 31-én a múcsarnok kamaratermében román fotóművé-
szeti tárlatot mutatnak be a magyar és a román fotóművészek
szövetsége közötti együttműködés alapján. június 7-től, ugyan-
csak a múcsarnokban iraki régészeti kiállítást visznek a kö-
zönség elé. az érdeklődők az ókori mezopotámia és az iraki
arab kultúra archeológiai anyagával ismerkedhetnek meg; az idő-
számítás előtti 4. évezredtől a 6. század végéig terjed az a
történelmi kor, amelynek kincsei felsorakoznak a bemutatón. az
ősregi kulturát a többi között rovásírásos márvány-, kő- és
agyagtáblák, égetett agyagedények, kerámia-mozaikok, aranyból
készült ékszerek hozzák közel a ma emberéhez. korábban moszkvá-
ban és leningrádban szerepelt nagy sikerrel ez az iraki régé-
szeti anyag.

a francia intézettel közösen rendezi meg a kki június
8-tól az iparművészeti főiskola könyvmuzeumában az „1966. év
legszebb francia könyvei, -nek kamarakiállítását. unesco vándor-
kiállításaként érkezik budapestre a „siena múltja és jelene,
című /75 képből álló/ fotóanyag, amely felvillantja siena műem-
lékeit, építészeti és képzőművészeti remekműveit. az mszbt a
kki partnere annak a kiállításnak a bemutatásában, amely az ör-
mény népművészetből és iparművészetből ad izelítőt június 21-től
- a dorottya utcai szalonban, ahol jelenleg jereváni gyermekmű-
vészek rajzai láthatók.

/folyt.köv./

f

bb 1. /román ; iraki... 1 folyt./-lm

angliába küldik a 11. nemzeti képzőművészeti kiállítás grafikai anyagának 83 lapját, s a magyar grafikai tárlatot norwich-ban mutatják be, dr. horváth tiber, a keletázsiai művészeti múzeum igazgatója nyitja majd meg. nyolc művész- berényi ferenc, kurucz d. istván, németh józsef, és vecsési sándor festő, csóhány kálmán, czinke ferenc, konstantin lászló és würtz ádám grafikus - munkáit szerepeltetik a svájci lausanne-ban nyíló magyar képzőművészeti tárlaton.

a magyar képzőművészek szövetsége délmagyarországi területi szervezetének a jugoszláv képzőművészeti szövetséggel való együttműködése alapján június 13-án pécsi festőművészek képeiből nyílik kiállítás eszéken. idén is lesz magyar anyag a június 22-én kezdődő - velencei képzőművészeti biennálén, ezuttal kokas ignác festő-, kondor béla grafikus- és vilt tiber szobrászművész alkotásaiból mutatnak be./mti/

bb 2. a balaton-part jobb ellátásáért - tíz somogyi tsz értékesítési társulást alakított

a vid cs/sk-lm ká

1968. május 28.

a tabi járás tíz termelőszövetkezete, kapoly-pusztai székelyekkel együttműködve, értékesítő és feldolgozó társulást alakított. céljuk az, hogy a jól működő kertészetekből és gyümölcsösök-ből származó nagymennyiségű friss áruval, valamint a háztáji-ból felvásárolt termékekkel az eddigénél hatékonyabban segítsék a balaton-parti ellátást. a társulás eddig balatonfüreden és füzfőn létesített két-két elárúsító helyet, amelyeket állandóan friss, jóminőségű zöldségfélékkel, gyümölcsökkel és burgonyával látják el. a veszprémben épülő piaci vásárcsarnokban ugyan-csak árusító bódét állítanak fel, ezenkívül az üdülőtelepeknek is rendszeresen szállítanak. a jövő évben tovább bővítik tevékenységüket: tartósító és térszárazó állítanak fel, hogy minél változatosabb áruval láthassák el a piacokat./mti/

-2-

bb 3. antal livia sikere le havreban

i ol/tr-ju zs la

1968. május 28.

antal livia énekesnő hazaérkezett sikeres franciaországi vendégszerepléséről. az mti munkatársának elmondotta, hogy május 13-18. között le havreban rendezték meg a francia rádió zenei hetét. ennek keretében bartók-estet is tartottak a város kulturpalotájának 2000 személyes dísztermében. a műsorban a világ-hírű parainon vonósnégyes lépett fel, s antal livia tolmácsolta a nagy magyar zeneköltő 15 különféle műdalát, illetve népdal-feldolgozását.

a sikeres koncert után antal livia újabb meghívást kapott; felkérték, hogy működjen közre a jövő év tavaszán a le havre-i konzervatórium zenekarának estjén. /mti/

bb 4. ötmillió forint értékű matyóhimzés - exportra

a vid kz/sk-ju ká la

1968. május 28.

kereken ötmillió forint értékű himzést szállított az év eddigi részében külföldre a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet. a hagyományos himzések mellett sok speciális, a megrendelő divatigényeihez igazodó terméket is készítettek. nyugatnémet kereskedők például a matyó formakincs elemeivel díszített kötött harisnyákat, s hasonló mintával készült fejkendőket rendeltek. a hollandok, a hagyományostól eltérő elrendezéssel himzett reggeliző és uzsonnázó asztali készleteket vásárolták. a szovjet és csehszlovák külkereskedelem gyermekruhákat és kötényeket rendelt a matyó szövetkezettől. ezeket pontosan olyan szegélyhimzéssel kellett ellátniuk, mint ahogyan azt egykor a matyó gyerekek hordták. a svájciak tetszését a századeleji menyasszonyi pruszlíkok díszítése nyerte meg: bluzokat rendeltek ugyanilyen mintával. a nagy külföldi érdeklődés miatt a háziipari szövetkezet mintatermet rendezett be a mezőkövesdi matyóházban. /mti/

-3-

bb 5. alapismereti tankönyv a dolgozók általános iskolájába
iratkozóknek

1 vt/hné-lm sr

1968. május 28.

a tankönyvkiadó vállalat gondozásában most jelent meg az anyanyelvi, valamint számolási és mérési alapismereteket tartalmazó tankönyv. ezt a dolgozók általános iskolájába beiratkozók, és az egyénileg tanulók részére készítették. /az iskolák igazgatói a mezőgazdasági könyvesboltban, budapest 5. kerület vécsey utca 5. szám alatt rendelhetik meg./

a csaknem 300 oldalas könyv színesnyomásu, gazdagon illusztrált, a felnőttek számára érdekes olvasmányok, szemelvények kaptak helyet benne. sok képpel, rajzzal, ábrával vezet be az írás, olvasás, számolás tudományába az ilyen ismeretekkel még nem rendelkezőket. feldolgozásmódjával jelentősen könnyíti az alapfogalmak elsajátítását, a jártasságok, készségek kialakítását azoknál, akik csak most kapcsolódnak be a szervezett felnőtt oktatásba.

az alapismereti tankönyv megjelenésével az új oktatási évben a dolgozók általános iskolájának reformja is teljessé válik, minden osztályban új, korszerű könyvekből tanulhatnak a felnőtt diákok./mti/

--

bb 7. június végéig fogadnak el jelentkezést a 10. budapesti nemzetközi zenei versenyre

1 ol/tr-lm zs

1968. május 28.

elkészült a 10. budapesti nemzetközi zenei verseny „menetrendje”, a versenyre június 30-ig fogadnak el jelentkezéseket. a megnyitót szeptember 17-én tartják, amikor sors-huzás dönti el a brácsa- és a gordonkaverseny résztvevőinek szereplési sorrendjét. a vonósnégyes-verseny szeptember 23-án kezdődik; mindhárom versenyszámban október 1-én hirdetnek eredményt, s ezt követően kerül sor a győztesek gálaestjére. a győztesek a pénzjutalmon kívül diszoklevelet és emléklakettet is kapnak. a pablo casals és weiner plakettet renner kálmán soproni művész tervezte./mti/

-- Jarcképét ábrázoló ujszerű, művészi megoldásu emlék-

-4-

bb 6. 60 féle „tokaj”, borcímke külföldi cégek palackjain

b vid cs/tr-lm ká

1968. május 28.

a jó bornak nem kell cégér - tartja a régi magyar közmondás. a tiszaparti tokaj községnek mégis az öt világrész számos országában csinálnak propagandát, mégpedig a külföldi borkereskedelmi cégek, amelyek - a márkavédő egyezmények ellenére - a saját hazájukban felvásárolt és kezelt borokat „tokaj”, felirattal hozzák forgalomba. az ilyen hamis „tokaji bort”, tartalmazó palackok címkéinek összegyűjtését kezdte meg papp miklós, a tokaji helytörténeti múzeum vezetője, aki munkájához értékes segítséget kap a lengyelországi tarnowban élő lipoczy norbert egykori tálljai szőlőtermelőtől. egy-egy új címke felfedezéséről és hozzájuk kapcsolódó történetekről kölcsönösen értesítik egymást és közös munkával eddig már több mint 60 féle „tokaj”, feliratu külföldi borcímket ismertek meg.

többek között a franciaországi alsó és felsőelzászi szőlőtermelő vidék 65 helységében éltek a „tokaj-kultúra”, ahol a saját termésű boraik közül számosat „alsace tokaj”, és „tokaj d, alsace”, felirattal forgalmazznak. ezenkívül ismernek izraeli, belga, svájci, ausztráliai, lengyel, csehszlovák és más országokban termelt borokat, amelyeknek palackjain a „márkát”, egyetlen bűvös szó: a tokaj fémjelzi.

a két gyűjtő egy-egy lelet felfedezése után kutatást is folytat, hogy a külföldi kereskedelmi cég miért éppen tokaj nevet nyomatatta címkéjére. ebből ugyancsak érdekes adatok derültek ki. megállapították, hogy egyes országoknak volt bizonyos kapcsolatuk tokajjal. így például az 1565-ös években tokaj várát ostromló schwendl lázár osztrák hadvezér a kopasz-hegy lankáin termő, aranyat érő szőlővesszőt szekérszámra küldte hazája és azokból az elzászi dombokon nagy területeken szőlőskerteket telepített. így ezen a vidéken - a szőlővesszők után - több száz éve tokajinak nevezik az itt szüretelt bor egy részét. egy másik eset: az 1726 és 1798 között tokajban működő orosz borfelvásárló bizottság hegyalja nedűjén kívül 19 000 szőlővesszőt is vásárolt, amelyet négy magyar vincellér irányításával a krim dombjain ültettek el. ezért az ott termelt egyes borokat tartalmazó palackokon még ma is szerepel a tokaji név. a külföldön eddig megjelent, s tokaj nevet viselő palack-címkéket a következő években papp miklós a közösi múzeumban is bemutatja, egyúttal ismerteti a hozzájuk fűződő érdekesebb történeteket.

/mti/

--
-5-

bb 8. malomcsárda épül csopakon

vid kz/sk-ju ká la

1968. május 28.

csopak határának egyik festői szép völgyében, - több nagyszerű film forgatásának színterén-, csárdává alakítanak át egy régi malomépületet. a hungária szálloda és vendéglátó-ipari vállalat a csárda megépítésével a bakony felől a balatonra érkező kirándulók régi kívánságának tesz eleget. /mti/

bb 9. kijelölték a bükk-i táborozóhelyeket

a vid kz/sk-ju ká la

1968. május 28.

a keletbükk-i állami erdőgazdaság kijelölte az iskolás-gyerekek nyári táborozóhelyeit. az idén 20 helyen verhetnek sá-
tort a dunántúlról, az alföldről és az ország más részeiből érkező diákok. a legtöbb táborhely Lillafüred és Miskolc-tapol-
cai üdülőhely környékén várja a gyermekeket, de az idén először sá-
tort verhetnek a putnok szomszédságában lévő forrás-völ-
gyében, és a dédesi várrom szomszédságában is. a kijelölt helyeken egyszerre 3500-an táborozhatnak. minden táborhely közelében friss forrásvíz található és az élelem beszerzésére alkalmas települé-
sek is viszonylag a közelben vannak. /mti/

bb 10. mikor tekinthető a csempészet eszközeinek a gépkocsi?
- a legfelsőbb bíróság kollégiumi állásfoglalása

i bc/hné-ju sr la

1968. május 28.

gyakran gépkocsival csempésznek vámárukat, a legfelsőbb bíróság kollégiumi állásfoglalásban adott iránymutatást arra, mikor tekinthető a csempészet eszközeinek a gépkocsi. a bűntett elkövetéséhez eszközként használt dolgot ugyanis a btk rendelkezése szerint el kell kobozni.

/ folyt. köv. /

-6-

bb 10. / mikor tekinthető... 1. folyt/-ju

egymagában az a körülmény, hogy a csempész gépkocsit vesz igénybe, az országhatárt azzal lépi át, a gépkocsi elkob-
zásának alapjául nem szolgálhat, még akkor sem, ha a vámárut az autóban elrejtte. mindenkor a tényállás alapján kell vizsgá-
lni, hogy a gépkocsit a csempészet eszközeinek lehet-e tekinteni. erre különösen az alábbi tényekből lehet következtetni:

ha az elkövető a gépkocsin olyan átalakítást végez, vagy végeztet, amely nem a jármű rendeltetésszerű használatának biztosítását, hanem a csempészet véghezvitelét célozza, a gépkocsi elsőslegesen a csempészet eszközeivé válik, s el kell kobozni. hasonlóan kell eljárni, ha az elkövető a gépkocsit rendszeres csempészésre használja. ilyenkor ugyanis a jármű elsőd-
legesen már nem szorosan vett közlekedési, célt szolgál, hanem a csempészet eszköze. ha az áru olyan jellegű - nagyságu, ter-
jedelmű, súlyú-, hogy csempészése más módon szinte kizárt, a gépkocsit akkor is el kell kobozni, ha nem alakították át. /mti/

--

-7-

bb. 11. a nyár közepén megjelenik a népfront-kongresszus jegyzőkönyve - hamarosan nyomdába adják a szocialista népfront-ség politikájának főbb kérdéseivel foglalkozó dokumentumok kéziratát - terveznek és dolgoznak a népfront bizottságok

i di/hné/e sr la

1968. május 28.

Uj lendületet adott a népfront-bizottságok munkájának a hazafias népfront 4. kongresszusa - tájékoztatták a hazafias népfront országos tanácsánál az mti munkatársát, elmondták, hogy a különböző országrészek küldöttei, akik áprilisban az építők róza ferenc művelődési házában tanui és részesei voltak a mozgalom számvetésének és a soronkövetkező tennivalókat is elemző, meghatározó véleménycserének, hazatérük után közkincs-csé tették tapasztalataikat. beszámolók egész során ismertették személyes élményeiket és a közösen megfogalmazott, jóváhagyott utmutatásokat, amelyek a következő négy esztendő legfontosabb tennivalóit ölelték fel. a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek 130 000 tagját tömörítő három és félezer népfront bizottság többsége már az elmúlt hetekben napirendre tűzte a kongresszus anyagát. az üléseken az országos tanács referátumának, a küldöttek vitájának és állásfoglalásának tükrében megvizsgálták eddigi tevékenységüket. felmérték, hogy akcióik, kezdeményezéseik megfelelnek-e az előttük álló időszak követelményeinek és hozzáálltak a működési területük helyzetéhez, sajátosságaihoz alkalmazkodó helyi programok kidolgozásához. a kongresszuson meghatározott legfontosabb feladatok egy részének már a második félév munkatervében helyet biztosítanak, a többit pedig a távolabbi időszakra veszik előjegyzésbe.

az eddig lezajlott tanácskozások tapasztalatainak tanúsága szerint a népfront-bizottságok általában arra törekednek, hogy szorosabbra fűzzék kapcsolataikat a társadalmi és tömegszervezetekkel. keresik az együttműködés bővítésének, gazdagításának és a közös akciók szervezésének lehetőségeit. megkönnyíti helyzetüket, hogy a kongresszus előtt újjáalakított testületekben mindenütt mandátumot kaptak a hasonló célokért fáradozó szervezetek képviselői is. megkülönböztetett figyelmet fordítanak arra, hogy helyi és országos kérdésekben egyaránt fórumot teremtsenek a lakosság véleményének, észrevételeinek, javaslatainak, akcióikkal a társadalmi összefogás erősítését kívánják szolgálni. ezzel egyidejűleg munkamódszereik megújítását, továbbfejlesztését is felveszik programjaikba, hogy megtették kezdeményezéseik mozgósító erejét és hatását. az eddiginél nagyobb feladatok megoldására vállalkoznak a városi népfront-bizottságok is. az a céljuk, hogy vonzóbb programokat tárjanak a lakosság elé és valamennyi rétegre kiterjessék tevékenységüket. minden jel arra mutat, hogy a város, illetve községpolitika területein is tovább bővült a népfront munkája.

/folyt.köv./

8.32/e

- 8 -

al 8.50
9.10kue'

bb. 11. /a nyár közepén... folyt./

a nyár közepén megjelenik a hazafias népfront 4. kongresszusának jegyzőkönyve. ebben közreadják az országos tanács referátumát, a módosított működési szabályzatot, a mozgalom tennivalóit összefoglaló ajánlást és teljes egészében, illetve részleteiben közzik az elhangzott beszédeket, köztük kádár jános felszólalását, továbbá a küldöttek felszólalásait. a működési szabályzatról és az ajánlásról különnyomat is készül a népfront bizottságok számára.

hamarosan nyomdába adják a szocialista nemzeti egység politikájának főbb kérdéseit elemző dokumentumokat is. ezek tervezetét, amelyek kidolgozásában a hazafias népfront országos tanácsának felkérésére több mint száz közéleti személyiség és szakember vett részt, a kongresszuson is megtárgyalták. három munkabizottság foglalkozott a társadalmi struktúrával és a hazafisággal, az ifjuság és a társadalom kapcsolatának néhány kérdésével, valamint a gazdaságirányítás új rendszerével összefüggő társadalmi problémákkal. üléseiken több mint negyvenen szóltak fel, s az elhangzott vélemények nyomán a küldöttek úgy határoztak, hogy tovább kell formálni az anyagokat. a tervezetek előkészítői az elmúlt hetekben megvizsgálták a gondjaikra bízott észrevételeket, javaslatokat és ezekben a napokban öntik végső formába a dokumentumokat, amelyek még valószínűleg a nyár vége előtt eljutnak a népfront bizottságokhoz. ezzel egyidejűleg - ugyancsak a kongresszus állásfoglalásának értelmében - hasonló dokumentumok készülnek a szocialista demokrácia kérdéseiről, továbbá nemzetközi kapcsolataink, nemzetközi szolidaritásunk és belső nemzeti problémáink, illetve nemzeti érdekeink összefüggéséről. /mti/

bb. 12. több és tartósabb gyermekszandál

a vid/kz/sk/e ká la

1968. május 28.

a tervezett 350 000 helyett 490 000 pár gyermekszandál készítésére vállalkoztak a jubileumi versenyben a dunaujvárosi szandálüzem dolgozói. a vállalat első öt hónapra esedékes részét túlteljesítették, s így az év elejétől május végéig a tervezettnél 60 000 párral több gyermekszandál került a dunaujvárosi üzemből az üzletkebe. a szülőknek bizonyára örömet okoz, hogy a szandálok a korábbinál 40 százalékkal tartósabb krupontalppal készültek. /mti/

8.37/e 8.50

al

9.10kue'

- 9 -

bb.13. „zene és költészet”, - jubileumi nyári program békéscsabán

vid fm/tr/ p ká la

1968. május .28.

a 250 éves jubileumát ünneplő békéscsabán júniusra és júliusra „zene és költészet”, címmel gazdag nyári programot állítottak össze. a városi tanácsháza udvarán ünnepi hangversenyt rendeznek fővárosi művészek közreműködésével. fővárosi művészek több alkalommal lépnek színpadra a megyei művelődési házban is, ahol a magyar líra legszebb gynögyszemeit tolmácsolják. a széchenyi -ligeti szabadtéri színpadon klasszikus és modern balett-estre kerül sor, többek között lakatos gabriella, kun zsuzsa és róna viktor közreműködésével. a „zene és költészet”, című nyári program egyik kiemelkedő eseménye lesz a katolikus templomban első alkalommal megrendezendő nyilvános orgonahangverseny. az ország egyi legszebb hangu orgonáját kovács endre orgonaművész szólaltatja meg ./mti/

..-

bb.14. védjegy a „csodaszarvas”, - korszerűen csomagolja márkás termékeit a komáromi kőolajipar

a. vid kz/sk/ká

1968. május 28.

korszerű, tetszetős csomagolásba kerülnek a jövőben forgalomba a komáromi kőolajipari vállalat márkás termékei. a különféle üzemanyagokat eddig jobbára „ömlesztve”, - tartálykocsikban és tankautókban - szállították az áfort-nak. a következőkben a kifestőgépeknek szépen dekorált kis fémdobozokba, a nagyban felhasználóknak pedig 200 literes színes fémhordókba csomagolják kitűnő minőségű autó-olajukat. e célra házi töltőállomást építettek és szerelték fel. a korszerű, tetszetős csomagolással részben a reklám lehetőségét használja ki a vállalat, részben pedig a minőség megóvására törekszik. a szállításnak ez a módja ugyanis feleslegessé teszi a többszöri átfertést és ezzel megakadályozza a szennyeződéseket. az angol-magyar, illetve német-magyar feliratu színes fémdobozokat a komáromi olajmárka, a „csodaszarvas”, díszíti./mti/

..-

8.45/p 900

ll

9.15 Kue!

-10-

bb.15. kalocsai és eszéki pékek „árukeréje”,

vid kz/sk/p ká la

1968. május 28.

árukeréje-megállapodás jött létre a kalocsa és vidéke sütőipari vállalat, valamint a jugoszláv eszéki sütő-és édesipari vállalat között. az áruváltásték növelése érdekében a két vállalat között kicserélik termékeiket. a jugoszláv sütőipari termékeket a kalocsai sütőipari vállalat 14 szaküzletében árusítják majd. /mti/

m

bb.16. tisztább lesz a színva-patak vize

b vid kz/sk/p ká la

1968. május 28.

több éves közös munkával „térképezték fel”, a diósgyőri lenin kohászati művek, miskolc város tanácsa, valamint a köljai szakemberei a gyáróriás által okozott levegő- és vízszennyeződést. a vizsgálat adatai szerint a kohászat egymaga többet ront a város levegőjén, mint az összes többi üzem és a széntüzelésű kályhák együttesen. e nagyméretű levegő-szennyezés megszüntetésére a kohászatban több helyen - például a martin-acélminél-áttértek a földgáztüzelésre, a szállításnál használt „füstokádó”, gőzmozdonyokat diesel-üzeműekre cserélték át, a nagyolvasztó füstgázait pedig különböző ipari berendezések előmelegítésére használják fel. a levegő-szennyezés ily módon történő korlátozása után az idén a vízszennyezés megszüntetésére kerül sor. a várost átszelő, lillafürednél még kristálytisztá színva-patakba a kohászatból annyi fenolos, kátrányosanyag kerül, hogy a városon már, mint sötétbarna lé folyik keresztül. a kohászati üzem ennek megszüntetésére az idén mintegy nyolcmillió forintos beruházással vákuumszűrő-telepet állít fel. a gyár szennyvizét a következőkben ezen át megtisztítva kerülnek a színva medrébe. a vízszennyezés okait vizsgálva felfigyeltek arra is, hogy a szennyező anyagok egy része a csapadékvizet együtt kerül a színvába. ennek oka, hogy a gyárberendezésekből - a hengersonokról, a kovácsműhelyekből, a kikészítő üzemekből - kikerülő felhasznált olaj egy része a talajba szívódik, s innen mossza aztán az eső a patakba. ennek megakadályozására felülvizsgálják a berendezések olajozóit, megszigorítják az olajozási technológiát./mti/

..-

8.50/p 900

ll

9.25 Kue!

-11-

bb. 17. repülőgépek a rizsföldek felett

vid cs/sk/e ká la

1968. május 28.

néhány év alatt csaknem egyharmadával növekedett a rizs vetésterülete hajdu-bihar megyében. a közös gazdaságok a régóta kihasználatlan telepeiket is bekapcsolták ide az öntözéses gazdálkodásba. a mintegy 5 500 holdnyi „viziabonát”, a keleti főcsatorna bőségesen ellátja árasztó vízzel, s a meleg időjárásban legtöbb helyen máris szépen kikelt, jól fejlődik a növényzet. minden korábbinál nagyobb területen irtják ide a rizsföldeken a gyomot növényvédő repülőgépekkel. a víz fölött alacsonyan köröző gépek eddig mintegy 1000 holdon szabadították meg az értékes kulturnövényt a gyomoktól./mti/

bb. 19. „mini-házgyár”, épül békéscsabán

b vid/kz/sk/e ká la

1968. május 28.

tégla-paneles építési technológiát dolgozott ki az mszp békés megyei bizottságának kezdeményezésére egy mérnökökből, tervezőkből, téglagyári szakemberekből és beruházókból alakult munkabizottság. az 1964-ben megkezdődött munka első gyakorlati produktuma, egy szobafal nagyságú, téglapanelekből épített, hatlakásos épület elkészült, s kiállta a különböző vizsgálatok próbáit. a rendkívül gyors és gazdaságos téglapaneles építkezés lehetőségeinek kihasználására békéscsabán még ez év második felében felépül az a „mini-házgyár”, amelyben üzemszerűen készülnek már a szobafal nagyságú téglapanelek. 1969-ben gyulán, orosháza és békéscsabán legalább 400 lakást akarnak felépíteni a termékeiből. kezdetben csak négyszintes háztömbök építését tervezték, a vizsgálatok azonban egyértelműen tisztázták, hogy akár hét-nyolcemeletes tömbök is építhetők téglapanelekből./mti/

bb. 20. az öntődék sztárja

vid kz/sk/e ká la

1968. május 28.

megkészszerzi furfuril alkohol gyártását a péti nitrogénművek. az e célokat szolgáló üzem építése megkezdődött. az értékes alapanyagból készül az öntődék sztárja, a furán gyanta, amely sima felülete, rendkívüli szilárdsága és gyors kötőképessége miatt az öntőmag készítésénél nélkülözhetetlen. a furfuril alkohol üzem építési költsége lényegében egy év alatt megtérül. a fontos anyag ugyanis külföldön is rendkívül keresett./mti/

9.00/e 9'10

ll

9.25/ll

- 12-

bb.18. sulyos aszálykárak a konzervborsót termelő baranyai gazdaságokban

l vid cs/hené/p ká la

1968. május.28.

a szigetvári konzervgyár körzetében működő konzervborsót termelő baranyai gazdaságok sulyos aszálykárt szenvedtek: a hosszan tartó szárazság ugyanis valamennyi növény közül a korai zöldborsónál okozta a legnagyobb termés kiesést. a mezőgazdasági üzemek holdanként 12 mázsás hozamot terveztek - s erre a termésmennyiségre készült fel a konzervgyár is -, ezzel szemben a borsószüret eddigi szakaszában az átlag 1,8-5,3 mázsa között váltakozott, s a kései fajták sem ígérnek lényegesen többet. ahhoz, hogy legalább a ráfordítási költségek megtérüljenek, hat mázsás terméshozamot kellett volna elérniük a gazdaságoknak.

az érintett termelőszövetkezetek úgy határoztak, hogy az alacsony hozamu táblákon kiszántják a borsót, mert a termés betakarítása - a rövid szár miatt a költséges kézi szedésre kelene ráterelniük - csak tovább növelné a költségeket. a konzervgyár azonban tiltakozott ez ellen, hiszen a kiszántás következtében tovább csökkenne az amugy is kevés zöldborsó, s veszélybe kerülne a gyár termelési és export terve. mivel pedig a konzervgyárnak kötelezettsége van a külkereskedelmi vállalatnál, kiszántás esetén kénytelen lenne maga is kötbérigénnyel fellépni a gazdaságokkal szemben. a termelők a vita során arra hívtakoztak, hogy a hozamvesztés külső tényező - az aszály - következménye, méltányos volna tehát, ha a költségterhet nem hárítanák teljes egészében a mezőgazdaságra, hanem részt vállalna belőle a feldolgozó ipar is.

a termelőszövetkezetek érdekvédelmi szervükhöz - a területi szövetséghez - fordultak, amely kérte a konzervipari trösztöt: a rendkívüli helyzetre való tekintettel a mezei átvételi árak helyett - a piac törvényeinek megfelelően, a kínálat csökkenésének hatására - alkalmazzon rugalmasabb árrendszert. mivel a tröszt ezt megtagadta, a mezőgazdasági üzemek és a konzervgyár közötti vita hőlpontra jutott. a két szemben álló partner - a területi szövetség, illetve a termelőszövetkezetek országos tanácsa és a konzervipari tröszt - most a közös felettes szervükhöz fordult: a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumtól kérnek döntést az ügyben.

természetesen a munka azért nem állt meg: azokról a borsótáblákról, amelyeken viszonylag jó a hozam, sürgősen betakarítják a termést, hogy a konzervgyár folyamatosan működhesék. a csaknem teljesen kipusztult vetéseket pedig - a gazdaságok és a gyár közös megegyezése alapján - kiszántják és helyükbe olyan növényeket tesznek, amelyeket szintén a konzervipar dolgoz majd fel. a vitatott területeken azonban a minisztérium döntéséig fel függesztették a borsószüretet./mti/

9.03/p 9'20

ll

9.35/ll

-13-

bb. 21. nagyarányu vízrendezési munkák a vasi tsz-ekben

a vid cs/sk/e ká la

1968. május 28.

nagyarányu vízrendezési munkák kezdődtek vas megyében, ahol helyi és a pangó vizek eddig évente félmillió forintnyi kárt okoztak a közös gazdaságoknak. a termelészövetkezetek idén 16,3 millió forintot költenek a legsürgősebb vízrendezési munkákra. az összeg 70 százalékát az állam megtéríti. a vízrendezést öt, külön erre a célra alakult támsulat fogja össze. harmincnégy szövetkezetben hoztak létre a tervek kivitelezésére saját brigádokat. ez évben mintegy 60 közös gazdaságban épülnek vízlevezető árkok, csatornák és 21 tsz vízrendezési tervét készítik el.

a legnagyobb igény a vízrendezésre az őrségi tájegységen gazdálkodó termelészövetkezetekben jelentkezik, ahol a tápanyagokban szegény, sekély termőrétegű, vizet át nem eresztő talajok mintegy 200 000 holdján kell majd vízrendezéssel jobb alapot teremteni a gazdálkodáshoz. /mti/

...-

bb. 22. ezer szakmunkástanulót várnak a debreceni országos találkozóra

a vid csk/sk/e ká la

1968. május 28.

a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakmunkástanulók országos szakmai versenyei befejeződtek. tizenegy szakmában csaknem 300 fiatal állt rajthoz: írásban, szóban és gyakorlatban bizonyították felkészültségüket. a győzteseknek járó vörös szakmunkás-bizonyítványt és a jutalmakat a szakmunkástanulók debreceni országos kulturális és sporttalálkozóján adják majd át. június 5 és 8 között körülbelül ezer fiatalot várnak az ország minden tájáról debrecenbe. a fiatalok kulturcsoportjai, ének-, zene- és táncgyűjtései, szólistái mutatják be műsorukat, a sportversenyeken ifjú bajnokokat avatnak, s a fiatalok vizsgamunkáiból kiállítás nyílik. az országos találkozóra hét szocialista ország két-két felnőtt szakmunkását, illetve tanulóját is meghívták. az országos találkozó idején szántóversenyt rendeznek szakmunkástanulók részvételével, amelyen - a tervek szerint - külföldi vendégek is indulnak. /mti/

...-

9.12/e 9:25

- 14 -

le

940/661

bb. 23. vízvezeték rohammunkában - a bányák segítettek tatabánya vizgondján

b vid/kz/gg/e ká la

1968. május 28.

igazi rohammunkával, nem egészen egy hónap alatt 4 100 méter hosszú csővezetékét építettek a tatabányai szénbányák brigádjai. az új vezeték percenként 7-8 köbméter vizet szállít majd a szénmedence leggazdagabb víznyerő helyétől, a 15/b aknától a város szívébe. ezzel súlyos ivóvíz-gondoktól szabadítja meg a várost a szénbányák vezetősége, az utóbbi időben ugyanis tatabányán erősen megcsappant a víznyerő helyek hozama. a megyei vízmű vállalat már elő is készítette a nyári vízkorlátozás tervét. a nyári csúcsfogyasztási időszakban ugyanis a naponként szükséges 7 000 köbméternél lényegesen kevesebb vizet tudott volna szolgáltatni a lakosságnak. a szénbányák gyors és önzetlen segítsége révén azonban előreláthatóan nem lesz szükség e terv végrehajtására. az új vezeték nyomáspróbáit a jövő héten kezdik meg. /mti/

...-

bb. 24. „garanciális brigádok”, a mezőgazdasági gépek karbantartására

a vid cs/sk/e ká la

1968. május 28.

a körös vidék termelészövetkezetei évente 60-80 millió forintot költenek mezőgazdasági gépek és munkaeszközök vásárlására. a kisebb hibák kijavítására már csaknem mindenütt berendezkedtek. viszont az ugynevezett garanciális hibák kijavítása sok gondot okoz. ezen segít most az orosházi mezőgazdasági gépjavitó állomás legújabb kezdeményezése, amely szerint az orosházi, a mezőkovácsházi és a szarvasi járás mintegy 60 termelészövetkezetében garanciális javítást végeznek. erre a célra külön „garanciális brigádokat”, hoztak létre a gépjavitó állomás legkiválóbb szerelőiből. gyorsan mozgó kis tehergépkocsikat és oldalkocsis motorkerékpárokat alakítottak át mozgó műhellyé, s ezekkel járják a termelészövetkezeteket. rendszeresen átvizsgálják a mezőgazdasági gépeket, munkaeszközöket. így a gazdaságoknak nem kell gondoskodniuk a szállításról, sok időt, költséget takarítanak meg. /mti/

...-

- 15 -

9.15/p 9:35

le

10. Kú

bb.25. a „szocialista Üzem,, címért versenyeznek a dunántúli olajkutatók

vid kz/tr/p ká la

1968. május . 28.

a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának félév-százados jubileumára nagyszabású munkaverseny bontakozott ki a dunántúli kőolajfúrásüzem olajkutató csoportjai között. a vetélkedő célja a „szocialista Üzem,, cím elnyerése. a versenyben, amelyhez a geofizikusok, a szállítók és az olajipari laboratórium dolgozói is csatlakoztak, mindenképp a fúrás program eredményes és pontos végrehajtására, az egyes kuttak fúrás idejének csökkentésére és a fúrásra fordított hasznos idő 5-8 százalékos növelésére törekcszenek. a verseny céljai közé sorolták a fúrás költségek kétszázalékos csökkentését is. a hozzávetőleges számítások szerint a vállalatok teljesítésével az üzem többmillió forintot takarít meg az év végéig./mti/

..-

bb.27. terven felüli öntözéssel, a hustermelés fokozásával ellensúlyozzák békés megyében az aszály-károkat

a vid cs/sk/p ká la

1968. május .28.

a körös vidék állami gazdaságaiban és termelőszövetkezetekben a rendkívüli aszály miatt sokhelyütt csökkentek a termés-kilátások. a termelő üzemek vezetői hatékony intézkedéseket tettek a várható termés kiesés pótlására. az orosházi béke tsz például terven felül egymillió téglát éget és 100 sertést hizlal. a vízesfási, a körösi, a bánkúti és a szarvasi állami gazdaságban, valamint a körös vidék számos termelőszövetkezetében a tervezettnél jóval nagyobb területen öntözik a búzát, lucernát, kukoricát és a cukorrépát. ahol öntözésre még lehetőség van, a tarlót másodvetéssel hasznosítják. a területi szövetségek piacutató munkával segítik a közös gazdaságokat: feltárják számukra a legjobb értékesítési lehetőségeket, s a szövetkezetek ennek megfelelően több baromfit nevelnek, fokozzák a tej- és hustermelést, a zöltségfélék értékesítését./mti/

..-

9.20/p 9.45
ll
10.54

-16-

bb.26. hat hét időelönnnyel dolgoznak a gyöngyösi hőerőmű harmadik blokkjának építői

a .vid kz/sk/p ká la

1968. május .28.

a kmp megalakulása, valamint a tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulójának tiszteletére indított jubileumi munkaversenyben a gyöngyösi hőerőmű építői a tervezett határidő előtt két hónappal adják át a szerelőknak a hármas blokk központi épületét. a vállalat teljesítése során sok, műszaki szempontból is új feladattal kell megküzdeniök. az eddigi 100 megawattos után ugyanis ez az első olyan blokkrendszer, amely 200 megawatt teljesítményű berendezést foglal majd magában. a jóütemű verseny eddigi szakaszában a blokk építői hat hét időelönyt szereztek, s így a szakemberek most már biztosra veszik, hogy a vállalat teljesítése révén a z eredetileg tervezett december 31. helyett már október végén megkezdhetik a kazán szerelését./mti/

..-

bb.28. a tizen négy hónappal a határidő előtt fejezik be a szentgotthárdi selyemgyár bővítését

a vid kz/sk/p ká la

1968. május 28.

a kmp megalakulása, valamint a tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulójának tiszteletére indult jubileumi versenyben hazai gyárépítési rekordot produkálnak a szentgotthárdi selyemgyár bővítésén munkálkodó vas megyei állami építőipari vállalat dolgozói. a 220 millió forintos beruházási költséggel végrehajtott nagyszabású rekonstrukciót a tervezett 1969. december 31-i határidő helyett már 1968. november 7-én, tehát kerekén 14 hónappal korábban befejezik. a bővített szentgotthárdi gyár a hazai selyemipar termelésének mintegy 50 százalékát adja majd, s ez mindennél többet mond annak jelentőségéről, hogy a tervezettnél egy év és két hónappal előbb kezdheti meg a termelést. az előny azonban valójában még ennél is nagyobb. az új, 360 gépes szövőcsarnokban például már végleges helyén van, s megkezdte próbázemét 280 automata szövőgép. ezek technológiai szerelési munkáit az üzem dolgozói maguk végezték, illetve végzik, s ezzel is mintegy másfélmillió forintot takarítanak meg./mti/

..-

9.24/p 9.45
ll
10.54

-17-

bb. 29. az európai íróközösség

tm/e bs

1968. május 28.

végrehajtó bizottságának ülésére kedden darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke és tolnai gábor egyetemi tanár, akadémikus, rómba utazott. /mti/

bb. 30. szocialista szerződést kötöttek a légymányos telefonközpont építői

t kf/kf/e bs

1968. május 28.

alapos előkészítő tárgyalások után az építő és szerelőbrigádok javaslatára szocialista szerződés jött létre a légymányos telefonközpont építői között. a szerződést kedden a budapesti távbeszélő igazgatóság székházában ünnepélyesen irták alá a beloiannisz hradástechnikai gyár, a 21. számú állami építőipari vállalat és hét postai szerv - köztük a postavezérigazgatóság, a távbeszélő igazgatóság, a kábel- és a hálózatépítő üzemek, stb. - szakmai, párt és szakszervezeti vezetői.

a 125 milliós beruházásban közreműködők a szocialista szerződésben közösen vállalták, hogy a légymányos telefonközpontot és első 8000 állomását csaknem két hónappal a határidő előtt, november 6-án átadják rendeltetésének.

a légymányosi központra, amely a posta 3. ötéves tervének egyik legfontosabb, legnagyobb beruházása, nagy szükség van. az első 8000 állomásból hatvezret - 4 000 új előfizetőt, s kétezer más telefonközpontokból áthozott állomást - azonnal üzembe helyeznek. a posta eddigi gyakorlatától eltér, hogy az új telefonközpont 80 százalékos terheléssel indul. /mti/

10.05/e 10:55
ll
11.10.46e'

- 18 -

bb. 31. fejlesztik a javító szolgáltatásokat a főváros munkáskerületeiben - üléseztek a végrehajtó bizottságok

t hi/tm/k bs

1968. május 28.

a lakosság részére végzett javító-szolgáltatások helyzetét vizsgálta keddi ülésén budapest több nagy munkáskerületében a tanács végrehajtó bizottsága.

a józsefvárosban tíz év adatait szemügyre véve megállapították: a szolgáltató vállalatok és szövetkezetek felvevő helyeinek száma 98-ról 207-re, az elvégzett munkák értéke 37 millió forintról 123 millióra emelkedett. a fejlődést mutatja egy másik statisztika is: budapest összes népességének körülbelül 7.5 százaléka él ebben a kerületben, ugyanakkor egy-egy józsefvárosi lakosra számítva ennél nagyobb szolgáltatási érték - 8.4 százalék - jut. jól szemlélteti a helyi igényeket a következő adat is: a 729 forint budapesti átlaggal szemben a józsefvárosiak személyenként 821 forintot költenek ipari javító szolgáltatásokra. a kerületben csaknem kétezer kisiparos is dolgozik, a lakosság szolgáltatási igényeinek körülből a felét ők elégítik ki. a jelenlegi helyzetben tehát a kerületi fiokhálózat kisebb mértékű növelése mellett - amire első sorban a százados ut környékén és a tisztviselőtelepen van nagy szükség - a meglévő egységek korszerűsítése és bővítése a legfontosabb feladat - állapította meg a végrehajtó bizottság.

zuglóban - főleg a háztartási kisgépek, továbbá a rádió, televízió-javítási igények fokozódása miatt - átdolgozták a szolgáltatások fejlesztési programját, s az említett ágazatokban mintegy ötven százalékkal növelték az elvégezhető munkák értékét. a fővárosi javító szerelő vállalatokkal közösen intézkedtek, hogy nyugdíjasok és másodállásúak is részt vehessenek a különféle szolgáltatások végzésében, az erre javasolt hatvan nyugdíjas és üzemi dolgozó egy része már munkába is állt, s közmegelegedésre számottevő javításokat végez a lakosoknak. a még ellátatlan körzetek lakói érdekében a tanács új háztartási kisgép-, rádió- és televíziójavító fiokokat létesít a tumumba utcában és az egressy-téri lakótelepen; az igényeknek megfelelően bővíti a szövetkezetek és magánkisiparosok által végezhető tevékenység körét, s új autószervert rendez be a külső kacsóh pongrác uti városnegyedben. /mti/

10.32/e 11:00
ll
11.15.46e'

- 19 -

bb. 32. kolumbiai egészségügyi szakemberek érkeztek hazánkba

1 ms/tm/e bs

1968. május 28.

dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter meghívására néhánynapos látogatásra hazánkba érkezett Luis Carlos Ochoa, a kolumbiai egészségügyi minisztérium főtitkára és hernando groot lievano, a társadalombiztosítási szervezet igazgatója. /mti/

bb. 33. két halálos baleset a nógrádi bányákban

a vid/kz/sk/e bs

1968. május 28.

két halálos kimenetelű baleset történt a nógrádi szénbányáknál. az egyik a zagyvai bányalízem vecseklő aknájában, a másik pedig a nagybátonyi bányalízem ménes aknájában.

vecseklőn a tartóácsolat bélésdeszkáinak felrakása közben az egyik tartó kidőlt, s a fötől lezuduló, mintegy hat-hét csillányi kőzet maga alá temette hock lászló 49 éves somoskő-ujfalui vájárt. a mentés azonnal megindult, de mire a ráomlott kőzetet eltávolították, a vájár meghalt.

a ménes-aknán bakos ernő 48 éves vájár, a fötét „kopogózta”, közben egy csaknem három mázsás kő levált, s ráesett. a vájár életét vesztette.

a két baleset körülményei tisztázására vizsgálat indult. /mti/

bb 34. elegendő fehérjét, túl sok cukrot, de kevés zöldséget és gyümölcsöt eszünk - folytatta munkáját a lippai jános tudományos ülészek

t jf/lk szb ie

1968. május 28.

kedden a kertészeti és szőlészeti főiskolán folytatta munkáját a lippai jános tudományos ülészek, amelyen a hazai zöldség- és gyümölcs-fogyasztás alakulásával és a tárolás-tartósítás kérdéseivel foglalkoznak a kutatók. /folyt.köv./

12.15/szb 12:20

-20-

ll
14.5.68

bb 34. /elegendő fehérjét,.... 1. folyt./-szb

nagy érdeklődés fogadta dr. tarján róbertnek, az országos élelmezés- és táplálkozástudományi intézet igazgatójának előadását, aki az egy főre jutó táplálékfogyasztással kapcsolatos legújabb vizsgálati eredményeket ismertette. közöttük nem egy olyat, amely az utóbbi években szenvedélyes vitát váltott ki nemcsak a szakemberek, hanem a laikusok körében is. az igazgató rámutatott: jelenteg a lakosság egy főre jutó kalória-fogyasztása a napi 3 100 kalóriát kevéssel meghaladja, ami valamivel több, mint amennyit a táplálkozási szakemberek szükségesnek tartanak. a kalória-források közül a fehérje fogyasztása 90-100 gramm körül mozog. ez nagyjából megfelelő, bár egyesek ezen belül kevésnek találják az állati eredetű fehérjék arányát. négy-öt évvel ezelőtt állatkisérletek alapján az a nézet alakult ki, hogy a magyar konyha egészségtelenül sok állati zsiradékot használ. ma már ezt nem állítja a táplálkozástudományi szakember; az elfogyasztott mennyiség megfelel az európai átlagnak és a legújabb vizsgálatok szerint nincs is értelme e téren radikális változtatásnak. ellenben a kristályos szénhidrátok, elsősorban a répacukor fogyasztása annyira megnőtt, hogy számos szakember ezt tartja az érrendszeri megbetegedések közvetlen előidézőjének.

a hazai táplálkozásban nem nőtt kellően 10 év óta stagnál a gyümölcs- és zöldség-fogyasztás. a gyümölcs-fejadag 60 a zöldség pedig 80 kilogramm körül mozog már évek óta. ezen mindenképpen változtatni kellene, hiszen nemcsak a vitaminok, hanem az ásványi anyagok szempontjából is szükség van a zöldségfélékre, gyümölcsökre.

a szakelőadások többek között foglalkoztak azzal is, hogyan lehet megszüntetni a gyümölcs- és zöldség-fogyasztás szezonális jellegét. az év első hat hónapjában ugyanis az egész évi gyümölcs-mennyiségnek mindössze 20 százaléka kerül az üzletekbe, a fenn maradó 80 százalékot pedig a második félévben adják el. több előadás javasolta a legmodernebb fóliás-tárolás bevezetését, s a hűtőház-építési program gyorsítását. mindez lehetővé tenné, hogy például az alma vitamintartalmának 85 százalékát át lehessen menteni, és az áru mennyiségének csökkenése sem haladná meg tárolás közben a 4-6 százalékot. /mti/

12.30/szb 13:05

-21-

ll
14.5.68

bb 35. közlemény

hné szb sr

1968. május 28.

az 1. kerületi rendőrkapitányság pauler utca 13. szám alatti székháza újjáépítésének ideje alatt ideiglenes jelleggel a xii. kerület maros u. 3-5., illetve az 1. kerület szilágyi dezső tér 6. szám alatt működik. a kerület lakosai május 30-tól bűnügyben a maros utcai, igazgatásrendészeti /ki- és bejelentkezés, utlevél, engedély, valamint szabálysértési/ ügyekben a szilágyi dezső téri rendőri szervhez fordulhatnak. az 1. kerületi rendőrkapitányság bűnügyben a 359-790, igazgatásrendészeti ügyben a 353-730 -as telefonszámon hívható. /mti/

bb 36. az árellenőrzéssel kapcsolatos szakszervezeti feladatokról tárgyalt a kpvd sz elnöksége

i kf/kf szb 1e

1968. május 28.

a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének elnöksége keddi ülésén a fogyasztói árak, a minőség és az árueellátás ellenőrzésével kapcsolatos szakszervezeti feladatokkal foglalkozott. ez a munka eddig is a szakszervezet feladatkörébe tartozott, az új gazdasági mechanizmus keretei között azonban az eddiginél is fontosabbá vált.

az elnökség megállapította, hogy a szakszervezeti szervek részvétele a fogyasztói árpolitika kialakításában, az árképzés és áralakulás ellenőrzésében érdekvédelmi funkciójukból következik. ehhez az érdekvédelmi munkához szorosan hozzátartozik, hogy a szakszervezet megfelelő szervei útján feltárja az áralakulás tendenciáit, s az esetleges káros jelenségekre felhívja az illetékes állami szervek figyelmét. az elnökség határozatában egyebek között előírta, hogy a szakszervezeti közép- és alapszerveknél árbizottságot kell létrehozni. a szakszervezet módszerbeli útmutatóról gondoskodik, az árkérdésekkel foglalkozó aktivisták oktatásához. az elnökség határozata szerint a második félévtől folyamatosan vizsgálják majd, hogy az árreform milyen változásokat hozott a dolgozók élet- és munkakörülményeiben. /mti/

13.15/szb 13'40
14-Kur'

-22-

bb 37. pest megyei borok a zsűri előtt

a i cs/lk szb bs

1968. május 28.

a városligeti vajdahunyad-várban kedden rendezték meg a pest megyei borok vetélkedőjét. a zömmel 1966-os évjáratu nedűk versenyén a neves szakemberekből álló zsűri - dr. katonai Józsefnek, a szőlészeti és borászati kutató intézet igazgatójának elnöklétével - 117 bormintát rangsorolt. a legtöbb bort - 66-ot - a termelőszövetkezetek küldték be, az állami gazdaságok és az állami pincegazdaságok 35, az egyéni termelők pedig 16 borfajttal szerepeltek a megyei döntőn. a szakemberek különösen nagy érdeklődéssel várták a kertészeti- és szőlészeti főiskola „versenyzőit”, a híres szigetcsépi hárslevelűt, olasz rizlinget és szürkebarátot. a verseny eredményeit a június 4-én megrendezésre kerülő borászati ankéton hirdetik majd ki. /mti/

bb 38. időjárásjelentés

hné szb bs

1968. május 28.

a meteorológiai intézet jelenti május 28-án, kedden délelőtt:

a déli óráktól záporok, zivatarok

az elmúlt 24 óra folyamán európa időjárási helyzetében lényeges változás nem történt. nyugat-, közép- és dél-európában változékony, esős, helyenkint zivataros időjárás uralkodik. ugyanakkor kontinensünk keleti felében finnországtól a fekete-tengerig tovább tart a száraz, napos idő, ezen a területen a hőmérséklet csúcspontja 2-4 fokkal alacsonyabb az évszaknak megfelelő átlagnál.

hazánkban hétfőn változóan felhős ég mellett északkeleten 2-6, máshol 8-12 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben általában 25-28, a tiszántul északi részén 22-24 fokig emelkedett. a déli, délutáni óráktól kezdve az országban több helyen záporosó, zivatar keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 4 milliméter között váltakozott, de polgáron, debredenen 8, baracson 9, lillafüreden 12 millimétert mértek. tiszántul pedig felhőszakadásból rendkívüli csapadékmennyiséget, 48 millimétert jelentettek. ma hajnalban szeszélyes területi eloszlásban 10-18 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős idő volt. a hőmérséklet 11 órára 21-25 fokig emelkedett.

/folyt.köv./

13.35/szb

-23-

14-1942

bb 38. /időjárás... 1. folyt./-szb

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 21,3 fok volt, 2,9 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. Ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, atig változik. A Balaton vizének hőmérséklete síófoknál 12 órakor 18 fok volt.

Várható időjárás szerdán estig:

Változóan felhős idő, többfelé záporral, zivattal. Mérsékelt, zivatar idején megerősödő keleti, délkeleti szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-28 fok között.

a Duna vízállása 254 centiméter. /mti/

bb 39. elkészült a bakonszegi víztározó

a vid-cs/sk szb bs

1968. május 28.

Határidő előtt 20 nappal elkészült és átadták rendelkezésére a csaknem 100 kilométer hosszú keleti főcsatorna torlatánál, Bakonszeg község határában épült víztározót. A 246 holdas, körtöltéssel kialakított mesterséges tó a tisztán, mesterséges folyójának éjszakai víztöbbletét fogadja be, s ezt nappal adja vissza. Az új tó minden éjszaka másodpercenként hat köbméter vizet fogad nyolc órán át, majd reggeltől estig másodpercenként három köbméter öntözővizet szolgáltat a csatornából kiágazó öntözőfűrtöknek. A napi tározási feladatokon kívül - főleg tavasszal és ősszel - a belvizek levezetésére is igen alkalmas lesz. Az új tározó a csapadéokban rendszerint szegény vidéken újabb 1000 hold öntözését teszi lehetővé. /mti/

13.50/szb 14.20

-24-

de.
14.42

bb 40. bemutatkoztak a dt-75-ösök

vid-cs/sk szb bs

1968. május 28.

Hajdu-Bihar megye termelőszövetkezeteiben jelenleg 35 szovjet gyártmányú dt-75-ös traktor dolgozik, s még az idén további 70-80-at vásárolnak. A korszerű, különösen nagy teljesítményű traktorokat megvesztekednek az üzemek, munkájukkal elégedettek. Minthogy a gép szerkezeti felépítése teljesen újszerű, s az eddigiekénél igényesebb, a gépjavító állások a termelőszövetkezetek területi szövetségeivel közösen kedden szakmai bemutatót rendeztek a hajdusoboszlói buzakalász termelőszövetkezetben. A szövetkezeti szakembereknek, traktorosoknak bemutatták az új gépeket, s munka közben adtak tanácsot a helyes beállításhoz, a láncfalpas óriások leggyorsabb kihasználásához. /mti/

bb 41. két nap alatt ötvenkétmillió köbméter esőt kaptak a szabolcsi tájak

a-vid-cs/sk szb bs

1968. május 28.

A három hónapos pusztító aszály után az utóbbi két napban kiadós - mintegy 52 millió köbméternyi esőt kapott Szabolcs-Szatmár megye. A lehullott csapadék általában elérte a 12-15 millimétert. Az esők nyomán a sokhelyütt már sárguló, fonnyadó kukoricatáblák és egyéb kapáskultúrák felfrissültek, s újra zöldültek. A már összesodródott napraforgólevelek például szemlátomást simultak ki. Ugyancsak hasznos volt az eső a gyümölcsösökre, amelyek termése helyenként már diónagyságu. Valószínűleg meglendíti a híres szabolcsi jonatán-ültetvényekben is a gyümölcsök fejlődését. A szakemberek szerint a már-már 200 millió forintra becsült megyei aszálykároknak mintegy 25 százalékát máris „visszatérítette”, a kiadós eső. /mti/

14.--/szb 14.25

-25-

de
14.42

bb 42. közlekedési balesetek

1 fe/lk szb sr

1968. május 28.

szabó sándor 59 éves tsz-tag csanytelek község határában kerékpárjával az utmenti árokba borult és a helyszínen meghalt. lukács pák 57 éves ács-kisiparos, az orosháza és a nagyszénás közötti útszakaszon motorkerékpárjával belerohant egy előtte haladó személygépkocsiba. lukács pák és feleségét életveszélyes sérüléssel szállították kórházba, ahol az asszony röviddel később meghalt. lits istván 18 éves gimnazista, székesfehérvári lakos budapesten a karolina ut és a nagyszénás utca kereszteződésében összeütközött egy személygépkocsival. a motoros és molnár istván, a motorkerékpár utasa súlyosan, a személygépkocsi három utasa könnyebben megsérült.

a vi. kerületben a lenin körút 105. számú ház előtt egy tehergépkocsi elütötte dr. fekésházi szabolcs 54 éves szervezőt. súlyos sérüléssel szállították kórházba. csikós lajcs 39 éves gépkocsivezető nem adta meg az 54/a jelzésű autóbusszal az elsőbbséget a xix. kerületben a hunyadi utca és a hullay Jenő utca kereszteződésében és a jármű összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét, bagi pák 26 éves gépkocsivezetőt a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a x. kerületben a kada utcán egy személygépkocsi elütötte fábián lászlóné 46 éves szakácsnő, budapesti lakost, fábiánné súlyosan megsérült. a viii. kerületben a mező imre ut és a vajda péter utca kereszteződésében antal ferenc 26 éves segéd munkás motorkerékpárjával elütötte machner sándorné 41 éves takarítónőt, aki súlyosan megsérült. a motorkerékpár vezetője ellen eljárás indult, mert a gyalogosnak nem adtam meg a kijelölt gyalogátkelőhelyen az elsőbbséget.

a xviii. kerületben a nagykörösi ut és a soroksári bekötő ut kereszteződésében hriczik ferenc 18 éves segéd munkás, dömsödi lakos motorkerékpárral nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. a motorkerékpár vezetője súlyosan, utasa, valamint a személygépkocsi egyik utasa és vezetője könnyebben megsérült. /mti/

14.15/szb He

-26-

1447

bb 43. milyen viharkárokat térti meg a biztosító?

1 kf/kf szb ie

1968. május 28.

az állami biztosítóhoz tömegesen érkeznek a vihar- és jégkár bejelentések. a kárbecslők többszáz bejelentés nyomán már megkezdtek a károk felmérését.

az állami biztosító tájékoztatása szerint a lakosság biztosításai alapján azokat a 200 forintot belüli viharkárokat térítik meg, amelyeket óránként 54 kilométeres, vagy annál erősebb szél okoz a lakóépületekben. a lakások ajtó-, ablaküveg kárait minden esetben kifizeti, illetve helyreállítja a biztosító. a beázásokra a biztosítás nem vonatkozik. a felhőszakadás okozta károkat csak akkor térítik meg, ha az esőzés következtében az épületnek legalább az egyik fala beomlik.

a jégkár térítés összege a korábban megkötött háztáji biztosítás alapján az akkor érvényben volt hatósági árakhoz igazodik. az új, kibővített háztáji biztosításoknál, valamint a kiegészítő biztosításoknál, a jelenlegi hatósági árakat, vagy a piaci árakat veszi figyelembe a biztosító /mti/

bb 45. lengyel idegenforgalmi kiállítás - magyar turistáknak

t hbj/lk szb ie

1968. május 28.

kiállítás nyílt kedden a „lengyel kultúra”, nagymező utcai bemutató termében. fotomontázsokon és óriás fényképeken ismerkedhetnek meg az érdeklődők a lengyel idegenforgalmi nevezetességekkel, amelyekre a kiállítás idején filmvetítéssel egybekötött előadásokon is felhívják a figyelmet.

a kiállítás keddi megnyitóját követően j. pelc, a lengyel idegenforgalmi tájékoztatói iroda vezérigazgatója az mti munkatársának elmondotta: évente 100 000-150 000 lengyel, illetve magyar turista vendégeskedik lengyelországban, illetve magyarországon. jobb turisztikai lehetőségek megteremtésével, s főleg jobb szervezéssel azonban ennél sokkalta többen, ki-rándulhatnak, a legszebb magyar, illetve lengyel tájakra. a lengyel idegenforgalom olcsóbb szálláslehetőségeket kínál és a lengyel idegenforgalmi irodák magyar nyelven is kiadnak minden prospektust. jó volna azonban, ha budapesten is kevesebb utánjárással kaphatnának tájékoztatást a szállás-lehetőségekről és egyéb idegenforgalmi kérdésekről a lengyel turisták. ha mindkét ország idegenforgalmi szervezete összefog, lényegesen növekedhet a két ország közt a „vendégjárás”. /mti/

8

15.20/Lm He 165

-27-

1647

bb 44. egyetlen helyen 48 milliméter, másutt alig valami csapadék - nem várható jelentős változás az időjárásban

1 tz/lk-ju 1e bs

1968. május 28.

hétfőn egyetlen kiadós felhőszakadásról kapott jelentést az országos meteorológiai intézet: tiszabrsön a lehullott csapadék mennyisége elérte a 48 millimétert, ez az adat azonban majdnem annyira egyedülálló, mint az a néhány évvel ezelőtti, amikor egy nyári napon az egész országban sehol sem volt eső, de valahol a bakonyban egyetlen szűk területet 109 milliméteres csapadékkal öntözött meg egy zivatar-felhő, most ugyanis a tiszabrsi rekordtól eltekintve az egész országban csupán lilla-füreden mértek 12 millimétert, de sehol másutt a 10 millimétert sem érte el a csapadék.

jelenleg európa északkeleti felén csendesebb, száraz, derült, hideg időjárási zóna van, viszont a földközi-tenger és közép-európatérségét egy meglehetősen meleg, nedves levegőtömeg lepi el. a két terület határa éppen hazánk felett húzódik, s a kétfajta légtömeg érintkezése váltja ki a záporokat, zivatarokat, bár a kedd reggelig eltelt 24 óra ebből a szempontból már észrevehetően csendesebb volt az előző napnál.

de ezért meg keddre virradó éjszaka is voltak záporok, például zalaegerszegen, szentgotthárdon, siófokon, pécsen és baján, sőt szegedről is jelentettek ,, villogást,,, reggel 6 óra óta azonban csapadékról már sehonnan sem érkezett jelentés, pedig a feltornyosodott felhők már elérték a telítettségnek azt a fokát, ami lehetővé teszi a zivatar kitörését.

jelentős változás az időjárás jellegében szerda estig nem várható. /mti/

--

bb 47. esztergomban ülésezett a díb egészségügyi szakbizottsága

vid kz/sk-ju bs

1968- május 28.

évről évre növekszik a duna-kanyar látogatóinak száma, s ez mindjebban súlyosítja többek között a községek és a kiránduló helyek hulladék és szemétkézelési problémáit, a duna-kanyar intézőbizottság tudományos és egészségügyi szakbizottsága kedden esztergomban megtartott ülésen az ezzel kapcsolatok feladatokat tűzte napirendre. a tanácskozás résztvevői sok javaslatot tettek a hulladékkezelés megoldására, az intézőbizottság a javaslatokat értékeli, s a legjobbakat az illetékes szervek elé terjeszti. /mti/

--

16.--/szb *lc 165*

-28-

16¹⁵

bb 48. felkutatják a siklői ,, márványhegyet...

b vid kz/sk-ju bs

1968. május 28.

még az idén nagyszabású földtani kutatás kezdődik hazánk egyik legértékesebb hegyvonulatán, siklós-villány környékén. a több évre szóló munka megindításával és szakmai lebonyolításával kapcsolatos terveket hétfőn és kedden helyszíni ülésen tárgyalta meg és hagyta jóvá az országos ásványvagyon bizottság építőanyagipari szakbizottsága. az ülésen több országos intézmény szakértői, valamint a helyi párt- és közigazgatási szervek vezetői is részt vettek.

az elmúlt években az országban sokhelyütt kutattak a geológusok szép, színes, jól csiszolható, burkolásra alkalmas mészkövek után, hazánk területén azonban a földkéreg erősen összetöredezett, s emiatt a mészkövek hajszálrepedésesek. feldolgozásuk, kitermelésük gazdaságtalan. a jelenleg ismeretek szerint a legjobb adottságokkal a siklós-villányi hegyvonulat rendelkezik. ott nagytömegű, több köbméter nagyságu köveket tudnak fejteni, s ami ugyancsak mellette szót, sokszínű kőzetet rejt ezen a területen a föld gyomra. a felderítések sokrán a híres rózsasárga és zöld mellé újabb típusú lila-márványt is találtak. ma már bizonyos, hogy az ország más vidékein megtalálható színes kövek itt koncentráltan fellelhetők. a geológusok jövőre befejezik a feltérképezésüket, s így az elképzelések szerint 1970-ben sor kerülhet egy gazdaságos, korszerű fejtési módszerekkel dolgozó bánya és feldolgozó üzem telepítésére. a jelenlegi európa-hírű de mindössze csak néhány tucat emberrel gazdaságtalanul termelő kisüzem ugyanis már nem képes kielégíteni a növekvő hazai és külföldi igényeket. /mti/

--

bb 52. meghalt krivy jános, a munkásmozgalmi harcosa

k vt/tm-ju sr bs

1968. május 28.

elhunyt krivy jános, a párt- és a munkásmozgalm régi harcosa, a ,, szocialista hazáért érdemrend,, kitüntetés tulajdonosa. hamvasztás előtti bucsuztatása május 31-én fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp x111. kerületi bizottsága.

/mti/

--

16.20/ju *16¹⁵*

16¹⁵

-29-

bb 46. bontják a bnv-t - filmezik a könnyüipari pavilont - még működik a külföldiek klubja

1 sz/lk-lm ie

1968. május 28.

kedden, a bnv zárását követő napon is mozgalmas volt a vásárváros környéke; teherautók százai kezdték meg a kiállítási anyag elszállítását. ezt megelőzően még az éjjel ötven tehergépkocsi hordta be az üres ládákat az áruk csomagolásához.

a masped a külföldi kiállítók többségétől már megkapta a diszpozíciókat, hogy hová irányítsa a kiállítási anyagot. a bnv-re a masped, illetve a vele együttműködő fuvarozók 700 vagon külföldi árut hoztak, visszavinni azonban előreláthatólag csak 300 vagonnyit kell. az áruk, - főként a gépek - nagy része ugyanis elkelt, s ezek a pavilonokból egyenesen a felhasználókhoz, üzemekbe kerülnek. mintegy 40 camionnyi kiállítási anyagot budapestről a rövidesen megnyitkozó pozsonyi nemzetközi vásárra kell eljuttatni.

a vásár „bontása”, azonban lényegében csak a kiállítási tárgyak elszállítását jelenti, - a bnv 56 állandó épületét természetesen nem bontják le, csupán az ideiglenesen felállított elárúsító és információs pavilonokat szedik. tekintettel az őszi vásárra, az állandó pavilonokban meghagyják az elektromos bekötést és a belső dekorációs falakat is, különösen az élelmiszeripari, könnyüipari, lakberendezési és nehézipari pavilonban akad kevés dolgot azoknak, akikre a bontást bízták. a könnyüipari pavilont egyébként is a zárás után még két napig érintetlenül hagyják, a teljes kiállítás ugyanis filmre kerül, hogy a mozivászonról, elsősorban külföldön, de itthon is, megismerkedjenek a könnyüipar újdonságaival azok is, akiknek nem volt alkalmuk elmenni a bnv-re.

a vásár zárása után három napon át nyitva tart a külföldiek klubja, mivel még sok az itt-tartózkodó külföldi üzletember. a klubba a külföldi vendégek most főleg azért látogatnak be, hogy jelentéseket küldjenek cégeiknek üzletkötéseikről, tárgyalásaikról, de felkeresik a találkozóhelyet azért is, hogy elbucsuzzanak ismerőseiktől és a konsumturist ott működő boltjában az otthoniaknak ajándékokat vásároljanak./mti/

16.18/Lm *16¹⁰*

- 30 -

16¹²

bb 49. tanácskozás az alkoholizmus elleni küzdelem továbbfejlesztéséről

t ms/tm-ju sr bs

1968. május 28.

kedden a vöröskereszt székházában dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter elnöklésével ülést tartott az alkoholizmus elleni országos bizottság, hogy számba vegye ennek a fontos társadalmi tevékenységnek helyzetét, problémáit és időszaki feladatait.

az egészségügyi miniszter megnyitó szavai után rostás István, a bizottság titkára foglalta össze azokat a gondokat, problémákat, amelyek az alkoholizmus elleni küzdelem irányát a közeljövőben meghatározzák. az állam és a társadalom összefogásának eredményeként az elmúlt években jelentős javulás mutatkozott, a legutóbbi időben azonban bizonyos visszaesés következett be. ezt jelzi az egy főre eső évi abszolút alkoholfogyasztás emelkedése 6.8 literrel 7.2 literre. bár ez önmagában nem jelentős emelkedés mégis nagy figyelmet érdemel, mert a megnövekedett szeszfogyasztás rögtön éreztette hatását a közlekedési balesetek és az alkoholfogyasztással összefüggésbe hozható bűncselekmények számának növekedésében.

a központi népi ellenőrzési bizottság felmérése szerint 72 ezerre tehető hazánkban az idült alkoholisták száma. ez a becslés azonban igen szerénynek minősíthető, úgyhogy a családtagokkal együtt jónéháyszázezer ember - főleg asszonyok és gyermekek - életét, sorsát sújtják az iszákosság kihatásai. az állami gondozott gyermekeknek körülbelül fele a szülők alkoholizmusa miatt kerül gondozásba. a család és az ifjúság védelme szempontjából jelentős, hogy az új szabálysértési törvény és az ezt követő kormányrendelet jogot ad a rendőrség beavatkozására a részeges, garázda, brutális szülő ellen és szigorú szankciókat ír elő a botránykozás, a garázdaság, a kényszerelvonásra nem jelentkező és a lerészegítés, valamint a fiatalkorúak és részegesek kiszolgáltatása esetében is. a lerészegítést például 3.500-5.000 forintotg terjedő pénzbüntetéssel sújtja a törvény.

a beszámoló felhívja a figyelmet, hogy az új gazdaságirányítási rendszerben, amely fokozottan ösztönöz a több termelésre és a nagyobb forgalomra, ezek az ösztönzők az alkoholos italok termelését és forgalmazását is megnövelhetik, annak ellenére, hogy az új mechanizmus más oldalról a munkafegyelem növelésével, a balesetek és ezzel kapcsolatban az alkoholfogyasztás csökkentésével, valamint a helyi társadalmi tevékenység súlyának növekedésével éppen ellenkező irányba, az alkoholizmus visszaszorításának irányába hat. az illetékes állami szervek feladata gondosan mérlegelni mindezeknek a tényezőknek együttes hatását. / folyt. köv. /

16.30/ju *17¹⁵*

-31-

17¹⁵

f

bb 49. / tanácskozás az.... 1. folyt/-ju

az előadó a továbbiakban hangsúlyozta, hogy fokozottan megnő az alkoholelles propaganda jelentősége. az üdítő italok gyártásának fokozásával minél nagyobb választék megteremtésével, az ezt elősegítő anyagi ösztönzőkkel is segíteni kell az alkoholizmus elleni küzdelmet. hazánkban csupán 160.000 forintot költünk évente alkoholelles propagandára, plakátokra, kiadványokra, Lengyelországban az elfogyasztott alkohol értékének egy százaléka - mintegy 10 millió zloty - Angliában 500.000 font, Svájcban az állami alkoholmonopólium jövedelmének meghatározott százaléka áll rendelkezésre az alkoholelles propaganda céljaira.

az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani az elvonóku-
rák népszerűsítésére. 23 kórházi osztályon és az ambuláns rendeléseken évi mintegy 20.000 beteg, idült alkoholista kezelésére van mód. felvetette a gondolatot, hogy a visszaeső, renitens bűnözőkre hajlamos alkoholistákat munkakönlóniákban kellene elhelyezni. rámutatott a munkahelyi utógondozás jelentőségére is.

ezután simon istvánné, a bizottság titkárságának vezetője ismertette az ideai munkatervjavaslatot, amely a beszámolóban vázolt problémák megoldását kívánja elősegíteni, majd vita kezdődött, amelyben felszólalt a nemzetközi alkoholelles iroda hazánkban tartozkodó képviselője, eva tong asszony is. az elfogadott munkaterv szerint megkezdik a jövő évben budapesten tartandó nemzetközi alkoholizmus elleni konferencia előkészítését is. /mti/

bb 54. a zöldborsófeldolgozás nyitánya székesfehérvárott

vid cs/tr-ju la

1968. május 28.

kedden megérkeztek a székesfehérvári hűtőházba az első zöldborsóval rakott vagonok, s ezzel megkezdődött a feldolgozási idény a dunántul legkorszerűbb, mirelit-üzemében, a hűtőházat jelenleg két állami gazdaság: az enyingi és a jános-majori látja el friss áruval. naponta 6-7 vagonnyi tudnának feldolgozni és gyorsfogyasztással tartósítani, de a gyenge termés miatt valószínűleg nem lesz folyamatos a szállítás. az ideai szezonban 100-150 vagon zöldborsót konzerválnak székesfehérvárott. termékeik már tavaly is igen keresettek voltak: a különleges fogyasztási eljárással ugyanis rendkívül zsenge, az igazi tavaszi ízeket jól őrző borsókonzervet állítanak elő. /mti/

16.50/lm

17¹⁵
17¹⁵

- 32 -

bb 50. átadták a dunai vasmű radiátorgyári gépsorát

b vid kz/sk-lm bs

1968. május 28.

kedden, a dunaujvárosi aranycsillag szállóban, varga lászló, a nikex vezérigazgatója és anton schmücker, az nsk-beli rheinstahl konsern elnökségi tagja aláírta a dunai vasmű nyugat-németországból szállított radiátorgyárának átvételéről szóló jegyzőkönyvet. az ünnepélyes külsőségek között lezajlott átvételnél, illetve a jegyzőkönyv aláírásánál megjelent kovács istván, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese, darvas lászló külkereskedelmi miniszterhelyettes, ott voltak a vasmű és a radiátorgyár vezetői. a radiátorgyártó gépsor berendezései jól működnek. a próbázemelés alatt a garantált teljesítményt nyújtották. az ősszel, mint ez alkalommal bejelentették, a most átadotthoz hasonló - évi 300 000 négyzetméter kapacitású - gépsort szállít a rheinstahl konsern dunaujvárosba. a gépsorok vételárát radiátorokkal, illetve magyar gyártmányu gépi berendezésekkel egyenlítik ki./mti/

bb 51. napi negyedmillió köbméter földgázt kap dunaujváros

a vid kz/sk-lm bs

1968. május 28.

megkezdte a rendszeres földgázszolgáltatást dunaujvárosnak a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat szanki üzeme. jelenleg napi negyedmillió, az év végén pedig már napi 600 ezer köbméternyi földgázt ad dunaujvárosnak a szanki szénhidrogén medence. az évvégére ugyanis elkészül a kutak közelében a végleges és a mostaninál nagyobb teljesítményű gázellátó állomás. a 20 millió forintos költséggel épülő új állomás a jelenlegi kettő helyett hat kut földgáz termelését készíti elő, s bocsátja a megfelelő nyomáscsökkentés, víztelenítés és gázolinteválás után a távvezeték rendszerbe./mti/

bb 55. diplomáciai kapcsolat a burundi köztársasággal

lk-lm sr

1968. május 28.

a magyar népköztársaság kormánya és a burundi köztársaság kormánya a népek közötti békés kapcsolatok és együttműködés fejlesztésének óhajától vezette elhatározták, hogy országuk közt nagyköveti szinten diplomáciai kapcsolatot létesítenek. /mti/

17.00/lm

- 33 -

17¹⁵
17³²

bb 53. a továbbképzés fontosságáról tárgyaltak a pedagógus szakszervezetében

t vt/lk-lm sr

1968. május 28.

kedden a gorkij fasori székházban ülést tartott a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége. a tanácskozáson részt vett paul delanoue, a pedagógus szakszervezetek nemzetközi szövetségének hazánkban tartózkodó elnöke is. megemlékeztek földes ferencről, a fasizmus elleni küzdelemben 25 esztendővel ezelőtt mártírhalált szenvedett harcos kommunista pedagógusról. dr. simon gyula, a magyar pedagógiai társaság főtitkára méltatta művelődéspolitikai, pedagógiai tevékenységét, majd a kortárs és harcostárs, markos györgy nyugalmazott egyetemi tanár beszélt földes ferenchez fűződő személyes emlékeiről.

ez követően a központi vezetőség - lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes bevezető szavai után - megvitatta a pedagógusok továbbképzésének távlati tervéről összeállított írásos anyagot, amelyet a művelődésügyi minisztérium közoktatási osztálya terjesztett elő.

az előterjesztés rámutat, hogy a pedagógusok továbbképzésének jelenlegi rendszere tíz esztendővel ezelőtt alakult ki. a továbbképzés iránti érdeklődésre jellemző, hogy a dialektikus és történelmi materializmus, a politikai gazdaságtan, a tudományos szocializmus tanfolyamokat 65 000 pedagógus végezte el, s csaknem tízezer nevelő kapcsolódott be a pártoktatás esti egyetemi formájába. a továbbképzés eredményeként növekedett a pedagógusok általános ideológiai felkészültsége. fokozatosan kiépült a szakosított ideológiai továbbképzés rendszere, amelyben

1964-től 20 000 pedagógus tanult, illetve tanult. ezenkívül 3 500-an kapcsolódtak be a marxizmus-leninizmus esti egyetem munkájába.

megállapítja az előterjesztés, hogy a pedagógusok továbbképzése előkészítette az új alapidokumentumok, tankönyvek, nevelési tervek bevezetését, elősegítette az időszerű közoktatáspolitikai elvek megismerését, erősítette a szocialista pedagógiai közgondolkodást. a továbbképzés hatékonysága azonban még mindig nem kielégítő. ezért is szükséges a jelenlegi rendszer felülvizsgálása, s olyan segítség biztosítása a pedagógusoknak, amely lehetővé teszi, hogy oktató-nevelő munka lépést tartson a társadalom, a tudományok, a technika mai gyors fejlődéséből adódó követelményekkel.

/folyt.köv./

17.10/Lm Hc FHE

18.12

- 34 -

bb 53. /a továbbképzés ...1. folyt./-lm

hangsúlyozza az előterjesztés, hogy a továbbképzésben a jövőben is fontos szerep vár a szakszervezetre, a pedagógiai társaságra, az iskolaigazgatókra és a szakfelügyelőkre.

a tervezet fölött széleskörű vita alakult ki.

a felszólalók egyebek közt javasolták, hogy biztosítani kell a pedagógiai irodalom jobb, könnyebb hozzáférhetőségét az egész országban, elsősorban pedagógiai könyvtárak útján. célszerű lenne, ha a pedagógiai, pszichológiai, módszertani irodalom legalapvetőbb kiadványait olcsó könyvtár sorozat formájában megjelentetnék. fontos feladatként jölettek meg a hozzászólók a továbbképzés megfelelő anyagi és személyi feltételeinek biztosítását is.

a vitában elhangzottakra lugossy jeno válaszolt. bejelentette, hogy a továbbképzés tervének végleges kidolgozásánál az elhangzottakat figyelembe veszik.

a központi vezetőség végül dr. voksán jozsefet, - jelenlegi osztályvezetői funkciójának érintetlenül hagyásával - a szakszervezet titkárává választotta./mti/

--

bb 56. rendelet a talajvédelmi munkákról

i jf/lk-lm 1e

1968. május 28.

a talajvédelmi munkák lebonyolításáról intézkedik a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelete. a munkák a talajvédelmi tanulmányterven alapulnak, amelyet a közepes és kisebb vizgyűjtő rendszerként úgy kell elkészíteni, hogy biztosítsa az üzemi talajvédelmi, a helyi jelentőségű, valamint a jelentősebb közcélú vízrendezési munkák összehangolását. a munkaterv elkészítése a megyei tanácsok mezőgazdaság és élelmezésügyi osztályának feladata. a mezőgazdasági üzemek talajvédelmi terveit az általános üzemfejlesztési tervekben figyelembe kell venni./mti/

--

17.30/ju Hc FHE

18.12

-35-

bb 57. évente 36.000 tonna paradicsomot dolgoznak majd fel a debreceni konzervgyárban - a gyár és a termelőüzemek együttműködése

b vid cs/tr-ju la

1968. május 28.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén nagy lászló igazgató adott tájékoztatást a mintegy 600 millió forintos beruházással épülő debreceni konzerv üzem szervezési előkészületeiről és a feldolgozási nyersanyag termeltetési kilátásairól. az új gyár építése terv szerint halad, s jövőre megkezdik a próbalüzemelését. 1971-től évente már 36.000 tonnányi paradicsom feldolgozását vállalják, de a ciklistán szerepel majd a paprika, az uborka, a borsó sőt a különböző gyümölcsfélék is. máris elkészült a nagy csarnok váza, átadták az iparvágányokat, a szárítóraktárat, s még ez évben teljesen elkészül az energetikai hálózat, megkezdik a technológiai szerelést.

az építkezéssel egyidőben megkezdtek a környező, első-sorban a hajdusági termelőszövetkezetekkel az értékesítési szerződések megkötését, az állandó partnerek megszervezését. noha az üzem csak 1971-ben működik majd teljes kapacitással, idén már több mint kétezer holdon termeltetnek zöldségféléket. az árut egyenlőre az ország különböző gyáraiba küldik feldolgozásra. a konzervgyár a termelőszövetkezetekkel közösen fejleszti a kertészeteket. közös beruházások egész sorát valósítják meg. a gyárnak jövőre már hat tsz-ben 12 borsócséplőgépe áll munkába. s 1970-ben további 12 gépet helyeznek ki. az ugynevezett palántaigényes növények termesztéséhez 200 hollandi ágyat rendeznek be a szövetkezetekben. a gyümölcsstermesztés javítására a kertészeti kutató intézet bevonásával megkezdik a meggy- és a cseresznyetelepítések rekonstrukcióját, s a konzervgyár közreműködésével a debreceni állami gazdaság angliából 200 kiló zöldspárga vetőmagot hozatott. ebből a hazánkban eddig szinte ismeretlen zöldségféléből a jövő évben már 200 holdat tudnak telepíteni. a szakmunkáslétszám biztosítása érdekében 1.100 ipari tanulót máris szerződtetett a gyár, s a nagyobb debreceni üzemek 100 fős vasas szakmunkásképzést is vállaltak a konzervgyár részére. /mti/

17.32! ju hc 1750

18'2

-36-

bb 58. Lengyel színházi küldöttség debrecenben

vid fm/tm-ju la

1968. május 28.

a lengyelországi lublinból színházi küldöttség érkezett debrecenbe. a küldöttséget jerzy toronczyk, a lublini színház igazgatója vezeti. a csokonai színház évek óta testvéri kapcsolatban áll a lublini színházzal, s ezuttal szakmai megbeszélésekre kerül szó a két intézmény vezetői között.

a lengyel vendégek résztvesznek a debreceni színházi napok bemutatóin is. /mti/

bb 59. a tsz-tagok előlegével manipulált - hat hónapi szabadságvesztésre ítélték

a vid fm/tm-ju la

1968. május 28.

a társadalmi tulajdont károsító sikkasztás miatt állt a bíróság előtt borbély miklósné 27 éves bokodi könyvelő. a helyi új élet tsz-ben az ő munkaköréhez tartozott a tagok előlegének kifizetése, a bizonylatok kitöltése, kezelése. egyik alkalommal nyolc - már az előző hónapokban kifizetett - előleg bizonylatán a dátumot kijavította és újból elszámolta. így csaknem tízezer forintot tulajdonított el. borbélyné nem volt rászorulva erre az összegre, mert rendszeren keresett, férjének pedig havi háromezer forintos jövedelme volt. az esztergomi megyei bíróság borbély miklósnét jogerősen hathónapi szabadságvesztésre ítélte és kötelezte, hogy az eltulajdonított pénz kamataival együtt 15 napon belül fizesse vissza a termelőszövetkezetnek. /mti/

bb 62. meghalt boros f. lászlóné

k hné-ju sr la

1968. május 28.

elhunyt boros f. lászlóné, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, a partizán szövetség tagja. hamvasztás előtti bucsuztatása június 3-én 13 óra 30-kor lesz a farkasréti temetőben.

x1. kerületi pártbizottság. /mti/

17.03/szb

17⁵⁰

18'2

-37-

bb 66. embargo: 19 óráig!

a magyar-vietnami gazdasági kormánymegállapodások aláírása

sb/lk-lm 1e

1968. május 28.

a Le thanh nghi, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes vezette vietnami gazdasági kormányküldöttség az elmúlt napokban tárgyalásokat folytatott a magyar kormányküldöttséggel, amelyet fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese vezetett. a tárgyalásokat mindvégig a testvéri barátság és a kölcsönös együttműködés szelleme hatotta át.

május 28-án a két delegáció vezetője, fehér lajos és Le thanh nghi megállapodásokat írt alá, amelyek szerint a magyar népköztársaság 1969. évben további anyagi és egyéb támogatást nyújt a vietnami nép igazságos harcához és vállalja vietnami szakemberek magyarországi továbbképzését. ez alkalommal került aláírásra a magyar népköztársaság és a vietnami demokratikus köztársaság 1969. évre szóló árucseretorgalmi és fizetési egyezménye is. az aláírásnál jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. jávor ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, kardos jános vezérőrnagy, vezérkari főnökhelyettes, továbbá a külügyminisztérium és külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és dinh ba thi, a dnff budapesti állandó képviselőjének vezetője. az aláírás után fehér lajos és Le thanh nghi, a két kormányküldöttség vezetője beszédben méltatta a megállapodások jelentőségét.

a vietnami vendégek magyarországi tartózkodásuk idején ellátogattak a bnv-re, valamint ipari, mezőgazdasági és kulturális intézményekkel ismerkedtek.

x x x

fehér lajos beszéde

kedves Le thanh nghi elvtárs! kedves elvtársak!

egyezményünk aláírása alkalmából meleg szeretettel köszöntöm a jelenlevő vietnami elvtársakat, s rajtuk keresztül a szabadságáért, függetlenségéért harcoló vietnami népet.

/folyt.köv./
17.45/lm Hc R¹⁰

18.02

-38-

bb 66. / a magyar-vietnami...1. folyt/-ju

ugy érzem, joggal mondhatom, hogy fontos egyezményt írtunk alá. olyan megállapodásokat kötöttünk, amelyek újra megerősítik, szerződésbe foglalják a magyar nép segítőkészségét. bizonyítják egyúttal azt is, hogy internacionalista kötelességünknek tekintjük a vietnami nép harcának támogatását. ezeket a megállapodásokat annak az együttérzésnek a szellemében kötöttük, amit a magyar népköztársaság kormányának április 18-1 nyilatkozata így fogalmazott meg:

„, a magyar népköztársaság kormánya és népe a vietnami háború egész története során mindig kész volt arra, hogy - lehetőségeihez mérten - a vietnami, a magyar nép, s a nemzetközi béke és biztonság érdekeinek megfelelően politikai, diplomáciai és anyagi támogatásban részesítse a vietnami nép igazságos és jogos ügyét,,.

a vietnami nép háborúja a szabadságért, a függetlenségért vívott háború példája. a nemzetközi jog írott és íratlan szabályai elítélik az amerikai agressziót. a világ közvéleményének döntő többsége elismeri, hogy az amerikaiak bűnösen megsértették a vietnami kérdés rendezését szolgáló nemzetközi egyezményeket, hogy agressziójuk embertelen és igazságtalan. a vietnami nép harcának eredményei, a fronton és a diplomáciában elért győzelmek fokozatosan elszigetelték az amerikai politikát és sarokba szorították az amerikai katonai vezetést.

mi kényszerítette az amerikai kormányt arra, hogy - ha közvetve is - elismerje saját kül- és belpolitikájának kudarcát, a szabadságharcosok, a világtörténelem legkegyetlenebb bombázásának ellenálló vietnami nép elvitathatatlan sikereit, az egyesült államok belső problémáit, a világ közvéleményének nyomását!

az amerikai ,, béke-kezdeményezések,, kettős arculatát azonban bő tényekkel igazolják az elmúlt évek. éppen ezért az amerikaiakon a sor, hogy bizonyítsák: valóban hajlandók-e megtenni a döntő lépést a vietnami háború megoldása felé. a modern agresszorra is alkalmazható az erejével kérkedő próbára tevő ókori mondás: hic rhodus, hic salta - itt van rhodus, itt ugorj! itt az alkalom: ha az amerikaiak valóban véget akarnak vetni kettős taktikájuknak, most bizonyíthatnak.

/ folyt. köv./

17.50/ju Hc R¹⁰

18.02

-39-

bb 66. / a magyar-vietnami... 2. folyt./-ju

mindenekelőtt teljesen és véglegesen be kell szüntetniök a vietnami demokratikus köztársaság bombázását. ezzel megnyit-
hatják az utat az érdemi tárgyalások előtt.

a megoldást a vietnami demokratikus köztársaság négy pont-
ja, a délvietnami nemzeti felszabadítási front öt pontja és új
programja jelenti. népünk egyetért azzal, hogy minden háborus
cselekményt meg kell szüntetni a vietnami demokratikus köztár-
saság ellen, hogy az idegen csapatoknak el kell hagyniök vietnam
földjét. egyetért azzal, hogy be kell tartani a genfi egyezmé-
nyeket, hogy a vietnami népnek magának kell döntenie sorsáról.
egyetért azzal, hogy a világ minden kormánya tartsa tiszte-
letben vietnam nemzeti függetlenségét, szuverénitását, és terü-
leti sérthetlenségét. s egyetértünk azzal a véleménnyel, hogy
a párizsi megbeszélések lehetőséget adnak az egyesült államoknak,
hogy válasszon a mostani kisebb vagy a későbbi nagyobb vereség
között.

tudjuk, hogy ha még is kezdődnek párizsban az érdemi tár-
gyalások, hosszú ideig tarthatnak. az imperializmus makacsul ra-
gaszkodik jogtalanul megszerzett pozícióihoz. még kemény harcok
előtt áll a vietnami nép. ezért is fontos, hogy a szocialista -
országok minden szükséges és lehetséges segítséget megadjanak
igazságos harcához. a magyar nép is kész megadni minden támogatást,
amire reális lehetőség van, s amire a vietnami népnek ma a har-
cokhoz szüksége van.

ezt szolgálja egyezményünk, amely szervesen beilleszke-
dik magyarország vietnami szolidaritási hónapjának programjába.
ez a szolidaritási hónap mindenekelőtt azt jelképezi, hogy né-
pünk egész évben, az év minden napján együttérez az igazságos
harcot vívó vietnami néppel.

vietnami elvtársaink lépten-nyomon tapasztalhatják hazánk-
ban azt a segítőkészséget. ennek köszönhető, hogy amikor társa-
dalmi akció indult, egy iskolát, egy kórházat vietnamnak,
jelszóval, annak nem egy, hanem két kórház, nem egy, hanem nyolc
iskola lett az eredménye, nem beszélve egyéb felszerelésekről.
önkéntes kezdeményezésként indult a magyar fiatalok tran-
zisztor-akciója, melyben részt vett a magyar ifjúság minden réte-
ge, s amelynek sikere a szolidaritás újabb megnyilatkozásaira
ösztönzi a fiatalokat. s jól emlékezünk a, , vádoljuk az impe-
rializmust, akcióra, amely konkrét tartalmat adott a magyar fi-
atalság imperialista-ellenes harcának.

/ folyt. köv. /

18.04/Lm Kc 18²

- 40 -

18²

bb 66. /a magyar-vietnami ...3. folyt./-lm

önök, kedves elvtársak, otthon érezhetik magukat nálunk
azért is, mert budapest hanoi testvérvárosa. fővárosunk lakossá-
ga önkéntes munka-felajánlásokkal, véradással, segítőkész embe-
ri magatartással támogatja a „budapest hanoiért”, akciót, me-
lyet 10 millió forintos kezdeményezéssel a fővárosi tanács indi-
tott el.

de felajánlásokról, munkavállalásokról, a testvéri, elvtár-
si szolidaritás megnyilatkozásairól számolnak be ezekben a napok-
ban az ország minden részében a szolidaritási hónap eseményein.
a sok helyi kezdeményezés és társadalmi megmozdulás a ma alá-
írt egyezményvel együtt bizonyítja, hogy mint eddig, ezután is
készek vagyunk támogatni vietnam dolgozó népét mindaddig, amíg
az amerikai agresszió véget nem ér. s ezt a támogatást az a sze-
retet teszi igazán értékké, amit ezek a jelszóvá vált egyszerű,
de sokatmondó szavak fejeznek ki: vedd vagyunk vietnam!

kérem önt, le thanh nghi elvtárs, tolmácsolja ezt a szerete-
tet és együttérzést a vietnami dolgozók pártja politikai bizott-
ságának, a vietnami demokratikus köztársaság kormányának, a hősi-
esen dolgozó és harcoló vietnami népnek!

le thanh nghi beszéde

tisztelt fehér lajos miniszterelnökhelyettes elvtárs!

kedves elvtársak és barátaink!

nagy öröm számunkra, hogy újra magyarországra látogathat-
tunk. engedjék meg, hogy küldöttségünk szívből jövő köszönetét
fejezzem ki azért a megtisztelő, egyszersmind szívólyes fogadta-
tásért, amelyben a magyar párt, a kormány és a testvéri magyar
nép, budapest lakossága részesített bennünket.

a vietnami harctérről jöttünk ide; dél- és észak-vietnam
népének az amerikai agresszorok elleni harcában aratott győzel-
mei örömhíreivel. a vietnami nép függetlenségért és a szabadsá-
gért vívott harca új szakaszba lépett. a tavaszi általános offen-
ziva és felkelés, valamint a májusi akciók során a dél-vietnami
nép és felszabadító hadsereg nagy csapást mért az amerikai ag-
resszorokra és lakájaikra, s megteremtette a feltételeket a tel-
jes győzelem kivívására.

/folyt.köv./

17.35/szb Kc 18³⁰

-41-

18⁴⁵

bb 66. /a magyar-vietnami ... 4. folyt./-lm

az előzetes adatok szerint a harc több mint száz napja során a dél-vietnami nép és hadserege harcképtelenné tett 253.500 ellenséges katonát, köztük 84.500 amerikai és csatlós-katonát, lelőtt, vagy megsemmisített több mint háromezer repülőgépet, tönkretett, vagy lángba borított több mint 400 hadihajót és csónakot, megsemmisített, vagy elhagyásra kényszerített több mint ezer támaszpontot vagy őrhelyet, felszabadított többszáz ezer embert.

Észak-vietnamban az amerikai imperialisták több mint három évi pusztító háborúja idején népünk és hadseregünk majdnem 3000 amerikai repülőgépet lőtt le.

délen a jelenlegi helyzet alapvető vonása az amerikai imperialisták nyilvánvaló veresége, a hazaáruló bábhatóság rothadása, tehát az összeomlási folyamat.

a sorozatos, súlyos vereségek miatt, valamint az amerikai és a világ-közüvélemény nyomására az amerikai imperialisták kénytelenek voltak bejelenteni az észak-vietnam elleni „korlátozott bombázást”, s arra kényszerültek, hogy a vdk kormányának képviselőjével hivatalos megbeszéléseket folytassanak párizsban, de az amerikai imperializmus makacsul folytatja háborus politikáját. az egyesült államok kormánya továbbra is katonákat vezényel dél-vietnamba, növeli, erősíti a bábhadereget és fokozza hadikiadásait, hogy fokozza vietnami agresszív háborúját. kétségtelen tény, hogy az amerikai agresszorok megsokszorozták a bombatámadásokat a vdk területének egy fontos része ellen. az egyesült államok kormánya ugyanakkor minden eszközt felhasznál az amerikai és a világközüvélemény félrevezetésére, lecsendesítésére. észak-vietnamot a dél-vietnam elleni agresszióval rágalmazza, a fehéret akarja feketére változtatni. makacsul továbbra is feltételekhez köti az észak-vietnam elleni bombatámadások megszüntetését. az amerikai imperialisták tehát kijárat nélküli alagutból akarnak kiutat keresni, s az igazságot nem hajlandók elismerni. ha viszont folytatják ezt a kalander-politikát, akkor még nagyobb, végső vereség vár rájuk.

/folyt.köv./

18.20/szb Hc 183

-42-

1842

bb 66. /a magyar-vietnami ...5. folyt./-lm

a vietnami nép nagyon szereti a békét, de csak azt a békét, amely elválaszthatatlan az igazi függetlenségtől és szabadságtól. ha si minh elnök felhívására az egész vietnami nép egy embarként, minden nehézséget leküzdve harcol, amíg nemzeti és nemzetközi kötelezettségét teljesítve le nem győzi az amerikai agresszorokat.

a vietnami nemzet elszánt harca az amerikai imperialisták és a kolonializmus ellen a függetlenség és a szabadság kivívásáért kirebbant vietnami forradalom folytatása, ugyanakkor szükségszerű összeecsapás korunk legforradalmibb és legreakciósbab erői között. a vietnami nép jól látja az amerikai imperialisták elleni harc internacionalista értelmét. az internacionalizmus elve ösztönzi a szocialista országokat, a forradalmi erőket, a dolgozókat is szerte a világon, hogy mind jobban támogassák, segítsék a vietnami népet, s mind nagyobb és szélesebb frontot alakítsanak ki az amerikai imperialisták ellen.

a vietnami nép mind a szocializmus építésében, mind az amerikaiak elleni harcban élvezi a magyar szocialista munkáspárt, a magyar kormány és a magyar nép sokoldalú, internacionalista szelleme alapuló segítségét és támogatását. a testvéri magyar kormány és a magyar nép mindinkább növekvő segítése, akár az előző években, az idén is értékes hozzájárulás a vietnami nép bátorításához, erejének fokozásához. ezt a segítséget újra és gazdagon tükrözi az a széleskörű tömegmozgalom, amely budapesten és vidéken kibontakozott. ahogyan önök szokták mondani, bajban és nehézségekben ismerjük meg az igaz barátot.

az amerikaiak elleni küzdelem jelenlegi új szakaszában vietnami népe, pártja és kormánya nagyra értékeli a vietnami és a magyar delegáció tárgyalásait, valamint az 1969. évi segélyről szóló megállapodás aláírását. ez a hozzájárulás is jelentősen segíti a vietnami népet, hogy katonai, politikai és diplomáciai fronton egyaránt előrehaladjon az amerikai agresszorok feletti teljes győzelem felé. népünk ezeréves közmondása: „amikor vizet iszol, ne felejtse forrását!”, „mi örök hálát érzünk az önök nyújtotta támogatásért.

/folyt.köv./

18.30/ju Hc 184

-43-

1902

bb 66. / a magyar-vietnami... 6. folyt/-ju

vietnam népe, pártja és kormánya nagyon nagyra értékeli a szovjetunió, kína, magyarország és a többi testvéri szocialista ország, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, a népi felszabadító mozgalmak, a világ népei - beleértve az amerikai népet is - egyre növekvő, több oldalú támogatását, s ezért mély hálóját fejezi ki.

a vietnami nép örvend azoknak a sikereknek, amelyeket a magyar nép pártja és kormánya vezetésével aratott a természetben és az életszínvonal emelésében. kívánjuk, hogy a testvéri magyar nép, a magyar szocialista munkáspárt vezetésével, élén kádár jénossal még több és nagyobb eredményt érjen el a szocializmus teljes felépítésében és abban a harcban, amely a világ békéjéért, európa békéjéért és biztonságáért folyik.

kívánom, hogy örök legyen a vietnami nép és a magyar nép testvéri barátsága. /mti/

--

bb 60. a pécsi klinikákon ápolják a kővágószőlősi autóbusz-szerencsétlenség 22 sérültjét - husz személy állapota súlyos, de nem életveszélyes

a vdi fm/tm-ju la

1968. május 28.

a baranya megyei kővágószőlős határában hétfőn délután történt autóbusz-szerencsétlenség 41 sérültje közül 22 személy szorult hosszabb klinikai, illetve kórházi ápolásra. a betegeket pécs négy gyógyintézetében helyezték el: az orvostudományi egyetem klinikáján, az idegklinikán, az orr- fül-gége klinikán és a megyei kórház sebészeti osztályán. a keddi orvosi tájékoztatás szerint a többségében zúzódásokat, töréseket szenvedettek közül 20 személy sérülése súlyos, közvetlen életveszély azonban már semkit sem fenyeget.

az illetékes szervek folytatják a baleset okának vizsgálatát. /mti/

--

81.35/ju 4c 18⁵⁰

19.8

-44-

bb 61. odaitélték a liszt ferenc zeneművészeti főiskola nagydíját

k ol/lk-ju sr la

1968. május 28.

első ízben adták ki a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán a nagydíjat azoknak a tehetséges, végzős hallgatóknak, akiket már pályájuk kezdetén meg kívánnak ismertetni a nagyközönséggel. a zongora-tanszakosok közül az első díjat lux erika, a másodikat löte enikő kapta. külön jutalomban részesült kiss gyöngyi. a gordonkások részére két első díjat szavazott meg a zsűri, csikor margitnak és mező mártának. külön díjban részesült bartha zsolt.

a győzteseket 7- 7.000 forinttal jutalmazták, egyúttal díjat is tettek a diplomamunka követelményeinek. az országos filharmónia koncertfellépést biztosít a nyerteseknek. a második díj összege 5.000 forint.

a győztesek a fészek művészklubban június 1-én este 8 órakor hangversenyt adnak. /mti/

--

bb 64. manuel mendoza,

hmé-ju sr la

1968. május 28.

a kubai unesco bizottság főtájkára elutazott magyarországról.

a magyar unesco bizottság vendégeként egy hetet töltött budapestben, a két nemzeti bizottság együttműködésének megbeszélésére. /mti/

--

18.35/ju 4c 18⁵⁰

19.8

-45-

bb 65. szakszervezeti küldöttek érkeztek budapestre, az szvsz 56. elnökségi ülésére

tr-ju sr la

1968. május 28.

a szakszervezeti világszövetség 56. elnökségi ülésére, amelyet budapestén május 29-től 31-ig tartanak, megérkezett renato bitossi, az szvsz elnöke, louis saillant, az szvsz főtitkára, pierre gensous, az szvsz főtitkárhelyettese, és az szvsz alelnökei: alekszandr selepin, ignacy loga-sowinski, s. a. dange, herbert warnke, shafie ahmed el sheikh, benedicto cerqueira és az szvsz titkárai, valamint karel polacek, a cseh-szlovák szakszervezetek országos tanácsának elnöke.

megérkeztek budapestre a mezőgazdasági, az élelmezési, az építőipari, a kereskedelmi, a közalkalmazottak, a kohászati, a bányász, a textil, a közlekedési, a grafikai-művészeti, a vegyipari és a pedagógus szakszervezetek nemzetközi szövetségének elnökei, illetve főtitkárai, akik szintén részt vesznek az szvsz 56. elnökségi ülésén. /mti/

--

bb 63. egymillió adag halétel a 15 éves békéscsabai halászcárdában

vid-cs/tr szb la

1968. május 28.

a körösi halászok 20 évvel ezelőtt alakították meg a gyomai viharsarok halászati termelőszövetkezetet. a jubiláló szövetkezet most 15 éves békéscsabai halászcárdájában kedden ünnepséget rendeztek, ahol summázták a csárda másfél évtizedes munkáját. az egész környéken híres csárdában naponta átlagosan 250 adag halételt szolgálnak fel. az elmúlt 15 év alatt több mint egymillió adag halászlévet, rántotthalat és egyéb halkülönlegességet fogyasztottak a szívesen vissza-visszatérő vendégek. /mti/

--

18.40/ju ~~1850~~

19.8

-46-

bb 68. regionális tervek a kedvezőtlen adottságu tsz-ek helyzetének enyhítésére - ülést tartott a mém közgazdasági tanácsa

i jf/tr-/s ie la

1968. május 28.

kedden ülést tartott a mém közgazdasági tanácsa. az ülésen, amelyen résztvett kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a kedvezőtlen természeti adottságu termelőszövetkezetek helyzetéről szóló jelentést vitatták meg.

a közgazdászok szerint a tsz-ek földterületének egynegyede esik olyan vidékekre, ahol a kedvezőtlen természeti adottságoknál fogva már elve nem érhetik el a megfelelő jövedelmszintet. a termelőszövetkezeti tagság egynegyede él ezeken a vidékeken és ilyen körülmények között bizonyos hiányosságok észlelhetők a foglalkoztatottság terén is. a kedvezőtlen adottságu vidékek viszonylag koncentráltan helyezkednek el a magyar tájakon; 40 százalékuk esik a hegyes-dombos vidékekre, 25 százalékuk a homokra, 15 százalékuk a szikesekre, 20 százalékuk pedig egyéb szempontból szenved hátrányt a normális körülmények között dolgozó gazdaságokkal szemben. mindez a gyakorlatban is jól lemérhető. ezekben az üzemekben 15-25 százalékkal nagyobbak a termelési költségek, mint máshol, mert a végzett munka az árakban nem térül meg. a hátrányokat megérik a tsz-tagok is, akiknek munkaegységdíja 20-25 százalékkal kisebb, tehát viszonylag jelentős jövedelem-től esnek el.

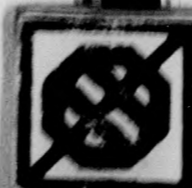
a közgazdászok ülésén nyilvánvalóvá vált, hogy jelesek egyáltalán nem utkeletűek, nemcsak a magyar mezőgazdaságra jellemzők és megoldásuk ennek megfelelően nem megy majd máról holnapra. a mém közgazdászai utaltak arra is, hogy a nem megfelelő adottsággal rendelkező vidékeken korábban sem kizárólag a mezőgazdaságból élt a lakosság, hanem mellékfoglalkozást is üzött és bedolgozó munkákból élt. a mém közgazdasági tanácsa a kérdés megoldására első lépésként regionális terv elkészítését javasolja. ebben tájegységenként megjelölnék, hol kellene sürgősen fejleszteni a vidék iparát és hol lenne ajánlatos a jól-szervezett bedolgozó hálózat kiépítése. a terv számotna a környék adottságaival. megvalósítása esetén megfelelő jövedelem-kiegészítéshez jutnának a hátrányban lévő közös gazdaságok dolgozói. /mti/

--

18.55/szb

-47-

ke 196
1972

bb 67. vietnami felsőoktatási küldöttség budapesten

1 fe/hné szb la

1968. május 28.

hoang xuan tuy felsőoktatási miniszterhelyettes vezetésével szerdán oktatásügyi küldöttség érkezett budapestre a vietnami demokratikus köztársaságból. a ferihegyi repülőtéren a delegációt molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes és a minisztérium több vezető munkatársa üdvözölte. ott volt hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, s a nagykövetség több tagja is.

a küldöttség magyarországi tartózkodása alatt felső- és középfokú oktatásunkat tanulmányozza majd. /mti/

bb 69. fellendült somogyban az állattenyésztés: rekord-sertésállomány, ötven százalékkal több tojás a tsz-ekből

b vid-cs/sk szb la

1968. május 23.

a termelőszövetkezetek és a háztáji gazdaságok állattenyésztésének helyzetét és fejlesztésének időszeri feladatait tárgyalták meg kedden kaposvárott a somogy megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a jelentések alapján megállapították, hogy a megye fejlődő szarvasmarha-állományán belül - hosszabb idő óta most először - a közös gazdaságok tehénállománya is nőtt. 1963 óta a szarvasmarha-állomány 12 000-rel, a tehénállomány 6 000-rel szaporodott. a számottevően emelkedett az utóbbi években a tejhozam, s az ösztönző árrendszer hatására a vágómarhák átlagsúlyja is.

a múlt évihez képest erőteljes fejlődés tapasztalható a közös és a háztáji gazdaságok sertésállományában. a megyében a fel szabadulás óta az idei március végi állatszámolás állapított meg legnagyobb sertéslétszámot. különösen biztató, hogy hat és félezerrel nőtt a kocaállomány. az állattenyésztő ágazatok közül a baromfitenyésztés fejlődése volt a leggyorsabb. jellemző például, hogy a termelőszövetkezetek tojástermelése az előző évihez képest 50 százalékkal növekedett. a végrehajtó bizottság javaslatot fogadott el az állattenyésztés további fejlesztését célzó legfontosabb tennivalókról. a tervek szerint a közös gazdaságokban több komplett tehenészetet és sertésstelepet alakítanak ki, intézkednek a legújabb technológiai eljárások szélesebbkörű bevezetéséről. /mti/

19.06/ju He 19°

19.10.2

-48-

bb 70. a szovjet akadémikusok keddi látogatásai

t ms/gg szb zs

1968. május 28.

kedden a.m. rumjancev és n.p. fedorenko akadémikus az országos anyag- és árhivatalba látogatott. a vendégek csikós nagy béléval, a hivatal elnökével eszmecserét folytattak az ármechanizmus és az ökonometriai ármódellek magyarországi munkálatairól. a találkozón megállapodtak abban, hogy az országos anyag- és árhivatal, valamint a moszkvai matematikai-gazdasági intézet egy-egy munkatársa tapasztalatcsere látogatást tesz a másik intézetben.

fedorenko akadémikus ezután az országos tervhivatal tervgazdasági intézetében dr. ganczer sándor igazgatóval a vezető munkatársaival folytatott eszmecserét. különösen a matematikai módszerek közgazdasági alkalmazásával kapcsolatos kutatások és az új gazdaságirányítási rendszer működésével kapcsolatos vizsgálatok iránt érdeklődött. a találkozón ugyancsak megállapodtak munkatársak és kiadványok cseréjében.

rumjancev akadémikus a gazdaságkutató intézetben szalai julia igazgatóval és munkatársaival találkozott. az intézet feladatairól, a közgazdasági előrejelzésekkel kapcsolatos munkákról, a rövid és hosszabb távú közgazdasági prognózisokról beszélgettek.

m.b. hrapsenko akadémikus a nagyvilág szerkesztőségébe látogatott. a szerkesztőség tagjaival élénk eszmecserét folytatott a szovjet irodalom magyarországi ismertetéséről, valamint századunk irodalmi problémáiról.

delután fedorenko akadémikus a kossuth klubban előadást tartott a tervezés tökéletesítésének néhány kérdése címmel.

a szovjet akadémikusok keddi napját hrapsenko akadémikusnak az akadémián tartott előadása fejezte be, amelyben a szovjet irodalomtudományi kutatások főbb irányairól tájékoztatta hallgatóit. /mti/

√ a műszaki fejlesztés összefüggő kérdéseiről és tájékoztatók

18.15/ju

20.4 He 19°

-49-

bb 71. béke-nagygyűlés petőfibányán

vid-fm/sk szb la

1968. május 28.

béke-nagygyűlést rendeztek kedden petőfibányán a mátraaljai szénbányák dolgozói. a több mint 600 résztvevő előtt sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára mondott beszédet. papp béla üzemi párttitkár bejelentette, hogy a mátraaljai szénbányák dolgozói 262 000 forintot gyűjtöttek a vietnami nép megsegítésére, s az erről szóló dokumentumokat díszes albumban adták át a nagygyűlésen a vietnami nép képviselőinek. /mti/

..-

bb 72. a hajduságiak ajándéka vietnamnak: gördülő műtő

vid-fm/sk szb la

1968. május 28.

a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottsága mellett működő szolidaritási akcióbizottság kedden debrecenben tartott ülésén jelentős akciót kezdeményezett a vietnami nép megsegítésére. elhatározták, hogy a tavaszi béke-hónap során hajdu-bihar megyében összegyűlt pénzből gördülő -műtőt vásárolnak, s azt egy vietnami kórháznak ajándékozzák. /mti/

..-

bb 73. a pedagógusok szakszervezetének meghívására

k vt/hné szb la

1968. május 28.

kedden délután egy hetes tanulmányutra hazánkba érkezett a jugoszláv testvér-szakszervezet kéttagú delegációja dimitrije krivokapics professzor vezetésével. a küldöttség a szakszervezeti munka feladataival és módszereivel, a kiváló pedagógusok jutalmazásával, az iskolák oktató munkájának segítésével és az igazgatók továbbképzésével ismerkedik. /mti/

..-

19.30/ju ke 1950

200 f

-50-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-lm la

a bb 67. sz. hír /vietnami felsőoktatási küldöttség budapestten/ második sorában szerda helyett

k e d d

irandó. /mti/

..-

bb 74. szlovák ifjúsági könyvkiállítás nyílt békéscsabán

a vid fm/sk-lm la

1968. május 28.

a törökudulás után - 250 évvel ezelőtt - szlovák családok telepítették ujja békéscsabát. a szlovák anyanyelvet óvodákban, általános és középiskolákban ma is több százan tanulják. a jubileumi év alkalmából a pozsonyi mlade letá könyvkiadó 275 kötetes szlovák ifjúsági könyvtárat ajándékozott a békéscsabai szlovák tannyelvű gimnáziumnak.

az ajándékkönyvtár anyagából kedden békéscsabán a városi tanács disztermében kiállítás nyílt. a megnyitó ünnepségre prágából és pozsonyból is érkeztek vendégek. a mai szlovák költészetéről dr. petrus pál, a budapesti eötvös loránd tudományegyetem szláv nyelvű intézetének docense tartott előadást. /mti/

..-

bb 75. időjárásjelentés

tr-lm la

1968. május 28.

a meteorológiai intézet jelenti május 28-án, kedden este:

néhány helyen zápor

változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen záporral. mérsékelt, a zivatar idején megerősödő keleti, délkeleti szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-28 fok között. /mti/

..-

19.30/lm ke 1950

200 f

-51-

bb 76. elutazott a jugoszláv pártmunkásküldöttség

tr-lm la

1968. május 28.

kedden hazautazott az a jugoszláv pártmunkásküldöttség, amely a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága meghívására franciek mirticsnek, a szlovén kommunisták szövetsége központi bizottsága v.b. tagjának, a ljubljanei pártbizottság elnökének vezetésével tartózkodott hazánkban./mti/

--

bb 77. kétezer lakó a bajai kisz-táborban

vid fm/sk-lm la

1968. május 28.

baján megnyílt a bács-kiskun megyei kisz-bizottság ifjúsági vezetőképző tábora. a megye kisz-alapszervezeteinek titkárai, vezetőségi tagjai és az uttörővezetők csoportjai váltják itt egymást a nyári hónapokban. szeptember elejéig kétezer ifju lakója lesz a festői környezetű kisz-tábornak, ahol a tanuláson kívül gazdag kulturális és sportprogram is várja a fiatalokat./mti/

--

bb 78. szakmai előadás debrecenben a színházi napok alkalmából

vid fm/sk-lm la

1968. május 28.

a debreceni színházi napok keddi programja szakmai előadással kezdődött. a debreceni filmklubban pándi pát „színházi életünk néhány problémája”, címmel tartott előadást, amelyben a mai magyar dráma kérdéseivel foglalkozott.

kedden este a budapesti thália színház szerepelt debrecenben. görgey gábor „komámasszony, hol a stukker”, című kétrészes komédiáját mutatták be a fővárosi művészek./mti/

--

19.40/Lm

- 52 -

15¹²
20²

f

bb 79. magyar-lengyel barátsági est és kiállítás dunaujvárosban

vid fm/hné-lm la

1968. május 28.

kedden dunaujvárosban a móríc zsigmond általános iskola „magyar-lengyel barátság”, címmel kiállítást és magyar-lengyel barátsági estet rendezett. lengyel népi motívumokkal díszített kézimunkákat és rajzokat, mesés-és elbeszélő könyveket, a lengyel testvériskolával, a krakkó-nowahutai 92. sz. iskola diákjaival folytatott orosz nyelvű levelezés anyagát is kiállították. az a magyarnyelvű levelet is bemutatták, amelyet legutóbb kaptak, s amelyben tiznapos lengyelországi táborozásra hívják meg a raj tiz tagját.

a műsoros esten lengyel költeményeket, dalokat, lengyel népi táncot adtak elő.

a tiz dunaujvárosi uttörő július 29-én utazik krakkó-nowahutára, míg a lengyel pionírok augusztus második felében viszonzozzák a látogatást./mti/

--

bb 80. 139 festmény, 837 000 forintért a báv képaucióján

t kf/fm-lm la

1968. május 28.

kedden a budapesti műszaki egyetem kinizsi-utcai nagytermét zsúfolásig megtöltő közönség részvételével tartották meg a bizományi áruház vállalat tavaszi 18. művészeti képaucióját.

az árverésen a felkínált 146 képből 139 gazdára talált. a közönség licitálási kedvét mutatja, hogy a képek az összes kikiáltási árnak csaknem kétszereséért, 837 000 forintért kelttek el. az aukció legdrágábbra, 15 000 forintra tartott képe, id. markó károly „tájkép fürdőzőnőkkel”, című kisméretű olajfestménye csupán az induló áron talált gazdára. a legtöbbet gustave jonghe „részvéltátogatás”, című olajfestményéért fizették, 12 000 forintról 21 000 forintra verték fel az árát./mti/

--

21.15/Lm

- 53 -

21²⁵

f

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 359-480, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. május 29.

bb 1. külföldi magyar könyvkiállítások a kultúra rendezésében
i tf/lk-lm sr 1968. május 29.

a kultúra külkereskedelmi vállalat üzletkötéseiről és közetgő külföldi rendezvényeiről a következőkben tájékoztatták az mti munkatársát: - megállapodás történt a la farandole francia kiadóval, hogy a budapesti corvina kiadóval közösen tízezer példányban megjelentetik a legifjabb korosztály egyik írójának, janikovszky évának „bertalan és barnabás,, című legújabb gyermek-könyvét. gazdag kiállítási programot bonyolít le az idén a kultúra magyar könyvek, hanglemezek megismertetésére számos európai országban. ígéretes rendezvénynek számít a június végén nyíló kiállítás a párizs melletti vitry-ben, ahol a védnökséget maga a polgármester vállalta. augusztusban kolumbiába, bogotába küldenek egy-egy kiállításra való magyar tudományos és műszaki kiadványt.

- Összel a bécsi vásáron idén is lesz könyvstandja a magyar pavilonnak, ugyanakkor a collegium hungaricumban az összes bemutató terem magyar könyvekkel és hanglemezekkel töltik meg. idén először reprezentálja a magyar könyvkiadást és hanglezeggyártást a kultúra külkereskedelmi vállalat az egyesült államok-beli cleveland város nemzetiségi napjain. októberben venezuelába küld gazdag kollekciót szellemi exporttermékeiből a vállalat: caracasban rendez kiállítást - tudományos, művészeti, irodalmi, zenei kiadványokból, művészi kivitelű könyvekből, hanglemezekből. nemzetközi könyvvásár lesz novemberben belgrádban, ahol szintén található majd az érdeklők magyar pavilont, gazdag választék-
kal./mti/

--

- 1 -